

MAGYAR LAP

3 lei

Taxa postală plătită în n. aprobării Dir. Gen. PTT

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
BUDAPEST

Főszerkesztő
és szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 182 (1624) szám * Kedd, 1937 szeptember 14

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Elkészült a kalózkodó tengeralattjárók elleni egyezmény

A szerződő hatalmak hadihajói nem tűrik a tilos területen haladó idegen tengeralattjárókat. — Utvonlakat jelölnek ki úgy a tengeralattjárók, mint a kereskedelmi hajók részére

Lisszabonból jelentik: A portugál kormány közleményt juttatott el a sajtóhoz, melyben megütközését fejezi ki a felett, hogy Portugáliát nem hívták meg a földközi-tengeri értekezletre. A portugál kormánynak ezt az állásfoglalását közölték az angol kormánnyal is.

Mint Nyonból jelentik, az értekezlet szombati tanácskozásai során kidolgozott egyezmény-tervezet főbb pontjai a következők:

Az egyezmény-tervezet azzal kezdődik, hogy az egyezményt aláíró kormányok egyik spanyol küzdő felet sem ismerik el hadviselő jogokat. Egy további pont kimondja, hogy az egyezményben résztvevő államok hadihajói megtámadnak és el is süllyeszthetnek minden olyan hadihajót, mely támadást intéz valamelyik hatalom kereskedelmi hajója ellen, feltéve, hogy a megtámadott hajó nem tartozik valamelyik spanyol küzdőfélhez. Hasonlóképpen járnak el olyan tengeralattjárókkal szemben, amelyeket valamely megtámadott kereskedelmi hajó közelében találunk és föltehető, hogy ez a tengeralattjáró volt a támadó. Annak érdekében, hogy az egyezményben elhatározott rendszabályoknak érvényt szerezzenek, az egyezményben résztvevő hatalmak tengeralattjárói csak más hajók kíséretében járhatnak a Földközi-tengeren. Az egyedül közlekedő tengeralattjáróknak pedig be kell tartaniuk egy később meghatározandó útvonalat, hogy az ellenőrzésük lehetővé váljék. A hatalmak kötelezik magukat, hogy a felségjoguk alá tartozó területeken idegen tengeralattjárót nem tűrnek el. A földközi tengeri kereskedelmi hajóknak ajánlani fogják, hogy csak előre meghatározott útvonalon haladjanak.

Az egyezmény ünnepélyes aláírását szer-

dára tervezik. Ugyanakkor azonnal életbe lépnek az egyezmény rendelkezései.

Londonból jelentik: Az angol lapok nyugodt meglepéssel, de különösebb lelkesedés nélkül üdvözlik a nyoni egyezményt. Nem tit-

Mihalache nagy beszédet mondott a kisebbségi kérdésről és a hatalom- utódlásról

A nemzeti munka előnyben részesítését életbevágó kérdésnek tartja a nemzeti parasztpárt vezére

Bucuresti. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt ifjusága tegnap Mihalachet meleg ünnepségben részesítette Topolovenében, abból az alkalomból, hogy a pártvezér négy évvel ezelőtt mondta el Câmpulungban pártprogram-újító nagy beszédét. Az ünnepségen Mihalache nagy beszédet mondott, amelyben a következőkben foglalkozott a kisebbségi kérdéssel:

— Valóban létezik kisebbségi kérdés általában és zsidó kérdés. Különösképpen nehéz az ifjuságnak lassu és kitarító romanizáló tevékenységéről beszélni. Sokkal kényelmesebb ezt mondani: Ha küzdelmesen éltek, annak a kisebbségiek, főként pedig a zsidók az okai, akik mindent maguknak kaparintottak meg, tehát romboljatók össze őket és minden megmarad nektek. Én azonban hozzá vagyok szokva, hogy csak az igazságot mondjam. Azért ehelyett így beszélek: Ha vannak kisebbségeink, ez azért van, mert a történelmi végzettség és a korábbi uralmak öntudatos munkálkodása közibénk telepítette őket. Ami Istentől való, azt nem tudjuk megváltoztatni, de ami emberi uralmakból származó igazságtalanság, azon tudunk segíteni. Vannak az ország területén született és nevelkedett kisebbségeink.

Nekünk összhangban kell élnünk velük, de a mi felsőbbiségünkkel s azon feltétel mellett, hogy ne éljenek a román munka elnyomásából és jó román polgárok legyenek az állam jelenlegi határai között. Jogunk és kötelességünk, hogy szociális intézkedésekkel támogassuk, felsegítsük a románokat, hadd ériék utól a kisebbségi polgárt, akit a múltban kedvezményekben részesítettek a román elem kárára. Jogunk van, hogy munkával és okossággal, az ország fölött való igazságos uralkodással fokozatosan eltávolítsuk azt, amit igazságtalan uralmak mesterségesen létrehozottak.

Vagyis célunk a románság elsőbbsége a jelenlegi nemzetiségi egyensúly megváltoztatásával. Azután a zsidókérdésről beszélt Mihalache, amiben a következő megoldást találja: meg kell maradni a nemzeti munka előnyben részesítésének területén és ki kell küszöbölni az élődi munkakihasználást. Ehhez szükséges az alsóbb néprétegek színvonalának emelése műveltségben és gazdaságilag egyaránt. A szervezeti rendszernek ebben elsőrangú fontos szerepe van.

Mihalache beszélt a hatalomutódlás kérdéséről is. Semmi okunk sincs — mondotta, — hogy ne várjuk nyugodtan és türelmesen az események kialakulását s az órát, amikor a legmagasabb ítélkező döntené fog. Az ország a legutóbbi választások alkalmával már megmondta a véleményét.

Hitler kancellár a külföldi újságírókkal beszélgetett

Nyilatkozott Németország gyarmati igényeiről és a népkisebbségi kérdésről

Nürnbergből jelentik: Vasárnap délelőtt Hitler birodalmi vezér és kancellár több külföldi újságírókat fogadott, akikkel hosszasan elbeszélgetett.

— Ki kell jelentenem — mondotta többek között, — hogy Németország senkitől sem akar elvenni semmit. Csak régi gyarmatainkat követeljük vissza, nem más területet.

Németország élelmiszerellátására célzóva kancellár kijelentette, hogy ezt a kérdést igen

kielégítően lehetne megoldani, ha a birodalomnak gyarmatai lennének. A gyarmati kérdés Németország számára azonban nemcsak kereskedelmi probléma, hanem becsületbeli kérdés is. A jelenlevők közül valaki a kisebbségeket említette. Hitler erre erősen tiltakozott az ellen, mintha Németországnak imperialista szándékai lennének. Reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog a kisebbségekkel való méltányos bánásmódot elérni.

Szobrot emeltek Magyarországon egy legendáshírű kiscgazdának

A munka megbecsülését hirdeti az egyszerű parasztember ércebeöntött szobra s az esemény túlnő a helyi és a magyarországi kereteken. — Darányi Kálmán miniszterelnök avatta fel B. Tóth Ferenc nagykőrösi szobrát

Budapestről jelentik: Ünnepe volt vasárnap Nagykőrösnek. Ennek az ünnepségnek nagy jelentősége van és túlnő a helyi és magyarországi kereteken: egy egyszerű kiscgazdának, B. Tóth Ferencnek emeltek szobrot. B. Tóth Ferenc ércebeöntött szobra a munka megbecsülését hirdeti.

Ez a dolgos magyar kiscgazda 50 évvel ezelőtt megérezte már a haladó idők folyását és a sívár futóhomokból páratlan agilitással aranyakat termő vidéke varázsolt elő.

Vasárnap délelőtt kéklajbiba öltözött kiscgazdától volt élénk a nagykőrösi főtéren. A házak zászlódiszbe öltöztek, nagy a sürgés a városban, délután érkezik ide Darányi Kálmán miniszterelnök, aki le fogja leplezni B. Tóth Ferenc szobrát. Mindenütt B. Tóth Ferencről beszélgetnek. A kiscgazda csoportok egy-egy régi történetet mondanak róla el. A mai naptól kezdve legendás alakja lett az elhunyt B. Tóth Ferenc Nagykőrös városának.

A kereskedelem még nem szünetel, megakadt táblás kocikkal szállítják a ládába díszesen csomagolt csemői szőlőt, hogy holnap már az ország határain kívül hirdesse a nagykőrösi szőlők híres mivoltát, melynek alapjait B. Tóth Ferenc rakta le, akinek most szobrot állított fel az utókor kegyelele.

Darányi Kálmán miniszterelnök délután megérkezett Nagykőrösre és kíséretével a szobor elé vonult s itt Darányi Kálmán nagyobb beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Az egyik történelmet formáló osztályának, a magyar parasztságnak értékeit példázza az az élet, amelynek emlékére ezt a szobrot állították. B. Tóth Ferenc élete tanítás a munka dicsőségéről, a munka szépségéről, a fáradságot nem ismerő, önmagában bízó, önerejére támaszkodó kitartás eredményéről. Különösen szükségesnek tartom ma ennek a mo-

tívumnak a hangoztatását, amikor úgy érzem, mintha sokak lelkében elhomályosodott volna a munka teremtő erejében vetett hit. Ezt az országot újra erőssé, újra boldoggá csak akkor tehetjük, ha mindenki a munkának azzal a szeretetével végzi kötelességét, mint azt annak idején B. Tóth Ferenc végezte.

A miniszterelnök beszédét nagy éljenzés és taps fogadta. Ezután Dezső Kázmér polgármester mondott ünnepi beszédet, majd megtörtént a szoborleplezés. A miniszterelnök kíséretével a gazdasági egyesületbe vonult, itt B. Tóth Ferenc arcképét leplezték le.

Az ünnepség a városi kaszinóban tartott fogadással ért véget. Dezső Kázmér polgármester, aki a szobor felállítását csaknem egy évtized óta sürgeti, a következőket mondta az újságíróknak:

— Nem véletlen az, — mondotta. — hogy éppen Nagykőrösön állítanak szobrot egy munkás magyarnak. Nagykőrös népe korra hajnaltól késő estig a munkának szenteli életét. Mi nagykőrösiék, akik látjuk ennek a dolgos gazdának a verejtékes munkáját, meg is tudjuk becsülni ezt a dolgozó magyart. Azért létesítettem alapot már 1929-ben B. Tóth Ferenc szobrának felállítására, mert ez a kiscgazda fájának valóban kiváló egyénisége volt és neki köszönhető, hogy a csemői homokon most exportképes csemegeszőlők díszlenek. Nem mondom nagyot akkor, amidőn azt állítom, hogy a kőrösi csemői szőlőkkel teremtődött meg Magyarország szőlőexportja s jelenben is az országos szállítmánynak jelentős hányadát adja a Csemő. Példát akarunk állítani ezzel a szoborral, buzdítani, lelkesíteni akarunk. Lássá a mindenkor nemzedék, nemesak a tudományokért, a művészetért, vagy politikai szereplésekért lehet szobrot állítani, hanem egy egyszerű embernek alakja is ércebe szökkenhet, ha az valami rendkívül alkotott.

* Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és artritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként felkészkor bevéve igen könnyű, lágy székletet, jó érzést, fokozott anyagcserét és kellemes közérzetet biztosít. Az orvosok ajánlják.

Eredményes vizsgával fejeződött be az EGE háztartási tanfolyama

A jó háziasszony minden teendőjét megtanulták a tanfolyam hallgatói

Oradea. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartották meg ünnepélyes vizsgájukat az EGE hathetes háztartási tanfolyamának résztvevői. Mint ismeretes a tanfolyamon harminc leány vett részt. A tanfolyamot Botz Ida és Domokos Jolán aiudi tanárnők vezették. Az egészségügyi tanár dr. Kézpegy László adta elő.

A vizsgáztató bizottság elnöke Markovits Kálmán földbirtokos volt, míg a vizsgáztatói tisztelet Koppany Rezső, az EGE bihormegyei főtitkára és dr. Thury Kálmán református egyházkerületi főgondnok, látták el. A nagyszámú hallgatóság előtt a tanfolyam résztvevői bebizonyították, hogy nem hiába töltötték el a hat hetet. Pontos, kimerítő feleleteket adták a hozzájuk intézett kérdésekre és feleleteikből kitűnt, hogy mindent megtanultak, amit egy jó háziasszonynak tudnia kell.

Vizsga után a vizsgáztató bizottság a következőknek osztotta ki a jól megérdemelt oklevelet: Fekete Annuska, Bartha Mária, Bordás Ilona, Kálnoki Erzsébet, Kiss Paula, Karsay Mária, Hipp Anna, Prügél Anna, Veress Julia, Mörzics Ilona, Bán Borbála, Györy Erzsébet, Hegedűs Irén, Domokos Erzsébet, Papp Vilma, Vinnay Mária, Vincze Julia, Rejnics Jánosné, Sándor Mária, Bartos Julia, Csajkovszky Antalné, Kiss Piroska, Mesni Róza, Misik Irma, Tamás Erzsébet, Főray Erzsébet, Veszeliczky Margit, Weisz Margit és Nemes Magda.

Az ünnepélyes vizsga után a leányok szép kiállítás keretében mutatták be a gyakorlati eredményeiket. Szébbnél-szebb magyaros kézimunkák díszítették a falakat, míg a terem közepén hosszú asztalokon a könyhaművészet remekei izletesebbnél-izletesebb befűtök, savanyúságok, likörök, sütemények és torták sorakoztak. Egyik asztalon pirosra sült kalács és a tevéstészta sokféle válfaja dícsérte a leányok ügyes kezét.

A kiállítás egész délután nyitva volt és mindvégig tömegesen keresték fel az érdeklődők.

A tanfolyam ünnepélyes befejezésének csatánójaként este vidámhangulatú táncmulatságot rendeztek a növendékek a Magyar Házban.

Treszkaék temetésre mennek...

Irtá: Csuás Irén

Simontornyán szálltak fel a vonatra, vadonatúj utazótaszkákkal felszerelve, melyek mellett azonban a jól bevált falusi fonott kosarak is ott szerepeltek, megrakodva, szép tiszta, kockás kendővel lekötozva. A vonat már indult, de ők meg az ablaknál integettek izgatott hangoskodással, arcukon a szokatlan esemény ünnepélyességével. Mindenki feléjük fordult, annál is inkább, mert alig telepedtek le, máris hangos zokogásba kezdtek. Előkerültek a szép, fekete szegélyes zsebkendők, amivel még jobban emelték a helyzet komorságát.

— Szógen Jani! — zokogta a legkövérebb, hatalmas, testes asszony és sűrűn törülgette a könnyeit. — Illel csapás, illel nagy szerencsétlenség! — sóhajtozott. — Oszti mi még csak nem is gyanítottunk semmit. Ugy ért ez engem, mintha csak a ménybű pottyantam volna le. De még a Mihál is csak nézett és egy szót se tudott szólni, úgy oda vót, mikó megtudta.

— Mán vigasztalódjál, Treszka — csitította a szikár néni. — Isten rónelése vót, nem töhész ellene semmit.

— Csak legalább tuttuk volna. De illel vót ez a Jani mindéig. Titkó elölünk mindónt. Tudod iszen, hogy mikoron egyűrtzte magát, akkó is mán csak a kézet jelentötte velünk. Még én, a tulajdon édesanyja se szóhattam mán ellene semmit.

— Má minek is szótá vóna, hiszön nem vót ottan ollan ágrulszakadt az az Ilon. Igón szép házat kapott vele a Jani, meg jószágot is hozzá, meg földet is jóformán, akin gazdálkodhattak. Akkurátus birtok vót biz a.

— Hászén nem mondom, Julis, tehetős jány vót az Ilon. Ekkicsinyt kinyós, de úgy máskülönbén nem szóhatok rá semmit, Istón nyugosztajja

szögént. De ő sem jart am rosszul a Janikkal. Tudod, Julius, ugyi millen dógos gyérök a Jani, még gyarapították is a birtokot, mióta egybekeltek. Két igón szép tagot vöttek hozzá a müt évbe. De ammán közös szörzet vót, igaz-é, Julis?

— Közös szörzet, vagy nem közös szörzet, mindégy az no, fő, hogy vót, oszt család meg nem vót.

— Igen ám, de most ki juseolja a vagyoni? A napamuramék bizton visszakövetelnek majd mindónt. Hanem ami közös szörzet, azt nem követelhetik, ammán a Jani. Igaz-é, Julis?

— En is ugy gondunám, hogy ammán a Jani.

— Na, ugyi? De csak legalább otthol hótt vóna meg az Ilon, e nem gondúhatom, mi a csudának köllött városba vinni oszt abajja szanatórijumba tónni. Ekkora kötséget csinányi. Ugyse tünnek azok a sintérek sömmit.

— Mэр nem köttétek e Kiscgátra a Nacáhol, a biztos kigyógyította vóna, akármí baja vót.

— Hát irt az a Jani egyszerű is, hogy beteg az Ilon? Nem irt az soha sömmit. Mi aszt hittük, hogy róndbe vannak, oszt kész. Irtá, hogy igón szépen mutat a kukorica és hogy igón jó termésre számol, oszt sok a dóga, mert hogy az asszony nem segít neki, mivel egy kicsinyt köhög. Gondútam, sömni az, egy kicsinyt megfázott, maj elmúlik az úgy, ahogy gyütt. Oszti egyszerű meg aszt irtá, hogy lázas az Ilon. Hát ammeg mi a csuda, mondok. Ki a fene lázas nálunk a faluba? Hallottál te mán ollat, hogy valaki dologidóbe lázas? Oszti egyszerű meg aszt pedzötte a Jani, hogy igón szeretné egy doktortú mögnézetni az Ilont, merhogy annyit gurnyaszt. De mán erre efogott a mérög. Még mi nem jut eszibe annak a kinyós virágszálnak. Nem áttallaná felcsert hivatni magáhol. Kigyűttem a béketűrésébű, ammán igaz, oszt meg is irtam a Janinak a véleményömet. Hát látod-é, csupa illel hijábalóság irt a Jani, de arról, hogy beteg az Ilon, arról soha nem tudatott bennünkét egy sorral sem.

— Öllég baj — vélte a sovány és sóhajtott egy nagyot. — Igón fíjatalon köllött emónni szögének.

— Hun lösz etemetve, mondd csak, Treszka,

egész kimónt az eszembű, peig rajt vót a pártin, akivel tudatták a gyászestöt.

Treszka néni nagy komolyan és méltósággal felállt, levette az egyik láskát és gondos kutatással előkereste a szép fekete szegélyes gyászjelentést. Kitéregette az ölében, aztán elővette a zsebkendő és buzgón törölgötte a szemét. Erre a másik kettő is követte a példát és hangos sírásba kezdett. Treszka néni vastag ujjaiával végigsimított a fekete keretes papíron.

— A városi temetőbe lesz elődelve, azt tudatik ezón az iráson. Ekkora nagy bánat, én jó Uram Istenem, ekkora bánat! — kezdett újra a sírásba Treszka néni.

— Szekerös Jánosné — olvasta fennhangon a sovány — született Takács Ilona, élt 19 év.

— Annyi, mint én vagyok — rémüldözött a menyecske. — Illel fíjatalon a földbe kerüni! — berzongott és a halál gondolatára szorosabban húzta össze a nagy, fekete kendőt, a szép csipkés, a vállán.

— Igón szép temetés lösz — mondta Treszka néni. — Fehér lovak lösznek, akik maj viszik, tóhér koporsója lösz, meg fehér virágok közt fog fekünni az Ilon, a koporsón meg arany betűkkel lösz felírva a neve, oszt csipkés fátyol is lösz. — Maga elé képzelt a pumpát és ünnepélyességet és egy mélyet sóhajtott. — Kék hobita lösz a lovak fején, világoskék hóbita — folytatta rendületlenül a felsorolást.

— Mögillette még szögént, hogy illel fehérbe temessék. Hiszön még nem vót család. Hanem igen nagy kötség lösz ám ez a temetés, Treszka, tudod-é? Oszti ki fogja fizetni?

— Hát ki fizetné? — fortyant fel Treszka néni. — Ki fizetné más, mint a napamék? Az ő jányuk vót. Nem? Nem kívánhatik, hogy a Jani fiam fizesse. Teremtő szent Atyám, még csak ez kéne! En egy krajcárt se adok, ammán biztos. Hanem csinýátatok egy ollan koszorút az Ilonnak, hogy mindónki megcsudájja.

— En is rendölök egyet, Julis nénem — lelkesedett a menyecske. — Tiszta piros virágokból lösz, szép szélös szallaggal.

— Az nem jó lösz — rázta meg a fejét Julis néni. — Piros virágú csak a Jani csinátathat.

A pápa egészségi állapota kifogástalan

Castel Gandolfóból jelentik: *Mióta XI. Pius pápa Rómából kiköltözött nyaralójába, egészségi állapota szinte napról-napra javul. A javulás különösen azóta látszik meg, amióta orvosai tanácsára a Szentatya a kurialis audienciákat összevonta. A zárándokok tömegeit természetesen most is fogadja a pápa minden szerdán és szombaton. Vatikáni körök számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a pápa castel-gandolfói tartózkodását jelentékenyen meg fogja hosszabbítani — esetleg a téli hónapokra is.*

Massaryk volt köztársasági elnök haldoklik

Vasárnap délután a tüdőgyulladás enyhült, de a be'eg ereje egyre hanyatlott

Prágából jelentik: *Massaryk volt köztársasági elnök állapota rendkívül súlyosra fordult. Magas láz lépett fel, az öntudat zavart s a légzés és szívműködés körül is zavarok mutatkoznak. A kezelőorvos megállapította, hogy a jobboldali alsó tüdőszárnyban gyulladás lépett fel.*

A vasárnap délután 3 óraker kiadott jelentés szerint a tüdőgyulladás enyhült, de a beteg ereje egyre jobban hanyatlott. Délután 4 óraker koffein injekciót adtak a szívműködés fokozására. Benes elnök és felesége és Hodzsa miniszterelnök azonnal a nagybeteghez utaztak.

ORVOSI JELENTÉS HÉTFŐ REGGELRŐL.

Prágából jelentik: *Lanaban hétfő reggel 6 óraker Massaryk volt köztársasági elnök állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:*

— Massaryk volt köztársasági elnök állapota hétfőre virradó éjszaka nem rosszabbodott, sőt a légzésben inkább kevesebb zavar mutatkozott. A szívműködés bőszesebb, az öntudat állandóan zavart. A hőmérséklet újból emelkedett.

mer hogy ű vót a hitves.

Egy darabig csendesen ültögeltek, szipogtak és sűrű sóhajtozások között nézegettek ki az ablakon. Végre Julius néni megkockáztatta a kérdést, ami ügylészik, legjobban furta az oldalát.

— Mondd csak, Treszka, mi lesz már most a Janival?

— A jó mennybéli tudja. Mindig monтам, hogy nem jól van az, hogy nem iratik rá a birtokot egymásra, akkó most a Jani öröküte vóna az egészét, így meg csak dőgozott híjába. Nem tom, hogy fog bődögülni szögén illen magáramaradtan.

— Maj megnősül újból — bátorkodott a menyecske.

— Nem hagatsz rögtön te, béka, te! — torokolta le nagy megbotránkozással Treszka néni a menyét. — Mikor az Ilon még ott fekszik kiterítve, még e sincs temetve, te mán nősitenéd a Janit?

— Borisnak igaza van, hallod-e, eccer minden emúlik.

— Emúlik, emúlik, tudom aszt én is, meg nem is igón ellenezném, ha a Kovácsék Roziját evönné. Első gazda a Kovács, oszt a birtok se szakanna széjjel, merhogy egyetlen jány a Rozi. Nagyon kedvemre való löne, csak hát az embör nem beszél, legfölebb magába gondol egyet. Igaz-é?

— Igaz, igaz. Maj eválik később, hogy mit hoz a jövendő.

Treszka néni felállt, leemelte az egyik súlyosan megrakott kosarat, elővette a pirosra sült jó hazai kalácsot és letört belőle mindegyiküknek egy darabot. A vonat megállt, új utasok szálltak fel. Egy nagybajszú, pirosképű bácsi Treszka néni mellé telepedett a padon. Míg a pipáját tömögötte, egyik szemével érdeklődéssel mustrálgatta a három asszonyt, végül meggyújtotta a pipát és csendes jóindulattal fordult Treszka felé:

— Hova lesz a utazás, lelkem?

— A menyöm temetésére — suttogetta elhaló hangon Treszka néni, aztán elfordult kissé, összehajtogatta az ölében a kockás kendőt és beleharapott a kalácsba.

Iskolai szezonra : aktatáskát, iskolatáskát, uzsonnatáskát

mnden méretben és minőségben

VULCAN árusít

Oradea, B-dul. Reg. Ferdinand No. 1.

Wagons Lits-el szemben.

Sanghainál új japán csapatok szálltak partra

Kína jegyzéket adott be a Népszövetséghez. — Japán külön küldöttséget bízott meg, hogy az egyes nagy államokkal ismeresse kínai politikai szándékait

Sanghaiból jelentik: *Vasárnapra virradó éjszaka és vasárnap délelőtt újabb japán csapatok szálltak partra Sanghaiban. A japánok közvetlen harci célja, hogy a kínaiakat visszaszorítsák a Lothientől Kiángvanig húzó vonalon.*

Genfből jelentik: *A kínai kormány vasárnap jegyzéket nyújtott át a Népszövetség titkárságának az egyezség-okmány 17-ik cikke alapján, mely valamennyi népszövetségi*

tagállam és nem tagállam között felmerült viszályra vonatkozik.

A tokiói Domei iroda jelentése szerint az Európában tartózkodó japán gazdasági küldöttség tagjait megbízták, hogy ismertessék a világgal Japán igazi szándékait Kinával. Ezért a gazdasági küldöttség tagjai Angliában, Franciaországban, majd Amerikában ismertetni fogják Japán gazdasági helyzetét.

Eszak-Kinában újabb nagyjelentőségű várost foglaltak el a japánok

Tatung, a kínai hadműveletek központja jutott a kezükbe. Kilátások a békeközvetítésre

Sanghaiból jelentik: *A Central News szerint elkezdett harc folyik Észak-Nansiban, Tatung közelében. Egy kínai zászlóalja teljesen megsemmisült, de újabb erősítések érkeztek és a kínaiak egyelőre tartják állásaikat. Mindkét oldalon két ezerre tehető a halottak és sebesültek száma.*

Tokióból jelentik: *Japáni jelentés szerint a japán csapatok hétfőn reggel elfoglaltak Tatung városát. Tatung elfoglalásának japán katonai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert ez a város volt a Szanziban harcoló kínai csapatok hadműveleteinek támaszpontja.*

Sanghaj körül tovább folynak az elkezdett harcok. A japánok itt harcoló csapatainak létszáma 60 ezer főre tehető. A japán csapatok tartályokban Japánból kapják az ivóvizet, mert attól tartanak, hogy a kínaiak megmérgezik a kúkat.

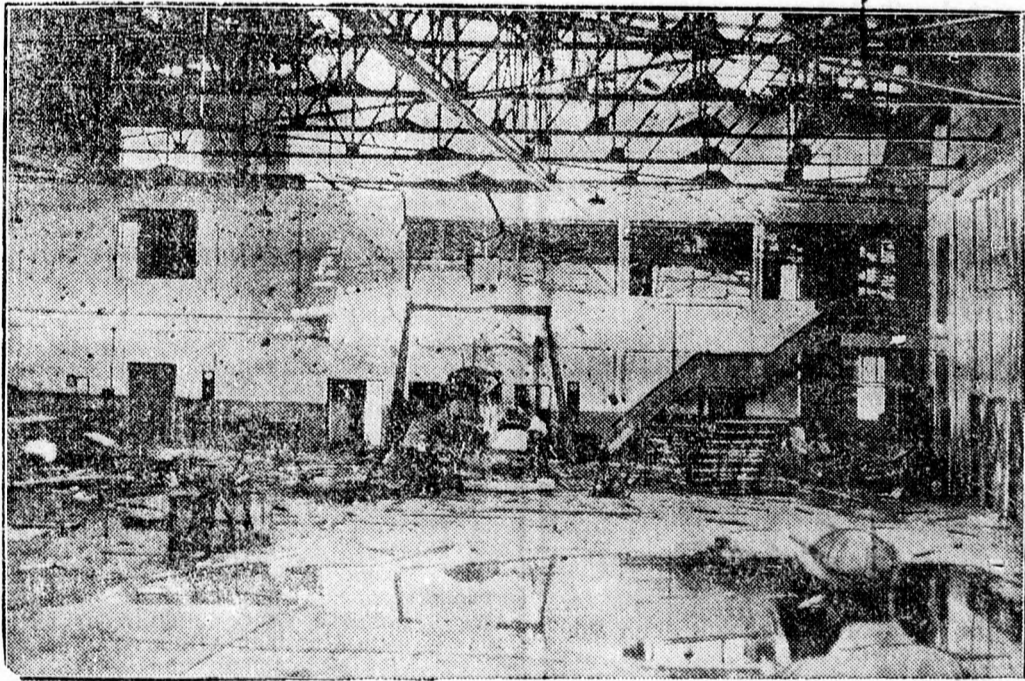
NÉMETORSZAG KÖZVETÍTŐNEK AJANLKOZIK NANKING ÉS TOKIÓ KÖZÖTT?

Párizsból jelentik: *A Jour haditudósítója megbízható forrásból arról értesül, hogy Németország felajánlotta közvetítő szerepét Japán és a nankingi kormány között. Az Epoque szerint Kína*

kibaszálja a kínai partok ellen alkalmazott japán tengeri zárlat által okozott angolai és amerikai izgatottságot és rá akarja venni az angol kormányt, hogy lépjen közbe a maga tekintélyével. Az angol kormány azonban — írja a lap — kétségtelenül nem felejtette el, hogy az abesszin háború során Olaszország ellen kezdeményezett megtorló intézkedések sem akadályozták meg a népus birodalmának bukását és csak Angliának okoztak kellemetlenséget. Anglia nem fog újból olyan vállalkozásba bocsátkozni, amelyhez hasonlóan egyszer már kudarcot vallott.

JAPÁN HAJLANDÓ ELFOGADNI AZ 1932-İK ÉVI BÉKEKÖZVETÍTŐKET

Londonból jelentik: *A Daily Express szerint Kavagoe tábornok, japán tengerészeti miniszter kijelentette, hogy Japán esetleg nem utasítaná vissza a Kinával való összeütközés elintézését célzó együttműködési ajánlatot ugyanazoknak a hatalmak részéről, melyek 1932-ben az ellenségeskedés megszüntetése körül segédkeztek. Ezek a hatalmak Anglia, az Egyesült Államok, Franciaország és Olaszország voltak.*

Az összerombolt sanghaji repülőállomás.

Japán repülők bombái teljesen elpusztították a kínaiak sanghaji repülőállomását. Képünkön jól látható a japán bombák rombolása.

A spanyol nők felhívást intéztek a Katolikus Nővédelmi Szövetség világszervezetéhez

A transylván nővédelmi szövetséget is fölkerítették a spanyol nemzetközi mozgalom erkölcsi támogatására

A Katolikus Nővédelmi Szövetségnek a svájci Friburgban székelő nemzetközi központja körlevelet intézett mindenik nemzeti szervezetéhez. A körlevél közli azt az előterjesztést, amit a spanyol nemzeti szervezet küldött San Sebastianból a központhoz. A spanyol előterjesztés még augusztus 21-ikén kelt, s a célja az, hogy minden nemzet körében tiltakozzék a spanyol nemzetiek rovására terjesztett rágalmozások ellen. A körlevél a transylvániai Katolikus Nővédelmi Szövetséghez is megérkezett. A tiltakozó irat egyes fontosabb részei a következők:

Tiltakozni akarunk lelkiünk minden erejével, minden igazságérzetével, minden komolyságával, tele fájdalommal és keserűséggel, látván annak a teljesen hamis és rágalmozó propagandának az eláradását, melyet nemcsak a vörösek visznek végbe, — ami végtére nem lep meg mindet, — de amit az ugynevezett olyan katolikusok is folytatnak, akik a pápa határozott tilalma és kárhoztatása ellenére egyesültek a kommunistákkal és marxistákkal. Egyesültek azokkal a gonosztevőkkel, kik vérberoitották hazánkat és olyan kegyetlenkedéseket, vittek végbe, amilyenek még sohasem történtek a földön. Az ilyenekkel együttműködő katolikusoknak hamisak, teljesen hamisak az olyan állításai, melyekkel a mi katonáinkat, tisztjeinket, tábormunkáinkat, önkéntes seregeinket akarják gyalázní, vagyis azt a hősiessé fiataliságot.

amelyik harcol az Istenért, a keresztért, a keresztény művelődés védelméért, amit vére árán ment meg és olyan kálváriás szenvedéssel, amelyet nem ismert még a világ.

— Amit viszont a vörösek elkövettek, azok öldöklések, gyilkolások, gyújtogatások voltak, püspököknek élve megégetései, papoknak és hívők sokaságainak, köztük asszonyoknak és gyermekeknek is a hitvallásukért való kivégzése. Ami e szörnyűségek leküzdésére folyik, az nem polgárháború, hanem valóságos szent keresztsháború a bűn, a szabadjárművesség, az istentelenség és a pokol ellen, ami részabandult Spanyolországra.

— A mi derék védőink mindenütt, ahová eljutnak, fölemelik a templomokat, gondozzák az övéik által elhagyott vörös sebesülteket, visszahelyezik a keresztet az iskolákba, visszaadják az Egyháznak a békét, a szabadságot, a tekintélyt és a szeretetet, amit a vörösek tőle 1931. óta elvettek. Francó fővezér a Gondviselés küldötte, s olyan ember, aki jó, nagyszellemű, derék, hős, mélyen keresztény

érzésű. Az ő parancsnoksága alatt álló Spanyolországban

az emberek békében élnek, megnyugvásában, biztos munkához jutottak, a társadalmi osztályok egysége uralkodik, a népjóléti törvények az igazságosság és a megélhetés feltételeit biztosítják. Ezzel szemben a vörös Spanyolországban borzalmas a rend felfordulása, s az anarchia, az éhínség, a nyomor és a bűn uralkodik.

— Nagyon szomorú, nagyon fájdalmas és nagyon megdöbbentő, hogy sokan vannak ka-

tolikusok a külföldön, sőt még katolikus újságok is akadtak, akik ellenkező hamis híresztelésekkel megcsaltni engedték magukat. A Nővédelmi Szövetség spanyolországi nemzeti bizottsága, az ő összes helyi szervezeteinek a képviselőit felhívást intéz az egész világ minden többi nemzeti bizottságához. Kéri őket az igazság, a jog és a küzdők hősiessége nevében, hogy ismerjék meg, mi a valóság, mi a nemzeti mozgalomnak a tiszta ügye, s mi az, ami megmenti Spanyolországot és Európát Moszkvától és az ő tanaitól. Kéri a spanyol nemzeti bizottság a többi nemzeti bizottságokat, hogy

megismervén az igazságot, imádkozzanak érettünk, s gondoljanak ránk azzal a tisztelettel és csodálattal, amit Spanyolország nagyszerű feltámadó magartása megérdemel. Védjenek minket a hazugságokkal szemben,

legyenek szószólói Isten ügyének, amit mi védünk. Imáik által, erkölcsi támogatásuk által, velünk való lelki egyesülésük által segítsenek nekünk, ahogy érjünk el teljes győzelmet, a jószág győzelmét a rossz fölött, a hitét a tévedés fölött, a szeretet győzelmét a gyűlölet fölött, a rendét az anarchia fölött.

Betyár-dráma a havasokban

Suciu Aron azért szökött meg a börtönből, mert bosszút esküdött a csendőrmester ellen. — Terhelt agyú, vézna, gyenge testalkatú tüdőveszes legény volt a havasok réme

Párviadal életre-halálra a havasi erdő tisztásán

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Suciu Aron hírhedt haramiáról bebizonyosodott az Iras szava: ki hogy él, úgy hal meg. Ennek az albamegyei illetőségű 47 éves, vézna, alacsony homloku, fakóarcu, irni-olvasni nem tudó, terhelt agyú embernek éveken előtti szörnyű híre volt. Több vármegye lakossága rettegett tőle. Pénege a híre vezérlése volt, mint ömaga. Sokszor kedélyes betyárgallériát is mutatott szegény, pénztelen „áldozatokkal” szemben, mint hajdanvaló idők hírhedt betyárjai.

Az volt a „módszere”, hogy két bekezdett arcu társával elállta az erdei országutakat, rendszeresen a kanyarulatokban; amint aztán egy gépkocsi jött, ráfogott fegyverrel mozdításra kényszerítette. Két társa szintén fegyverrel fedezte meg Suciu egytől-egyig kikutatva az utasok zsebeit, elvette minden pénzüket, ékszerüket, sőt ha kedve tartotta lehúzta az új cipőket is az utasok lábáról. Amikor ezzel végezt, ismét ő vette át a parancsnokságot és két társa egymásután költözött meg az utasokat és vitte el az erdőbe a fák alá. A gépkocsivezetőket rendszerint nem bántotta. Ha nem volt pénz náluk, adott nekik. Amikor már meg volt a megfelelő osztzkodás, mindenik bandatag megkapta a maga porcióját: eloldozták az utasok kötelekeit és megfogadtatva, hogy nem szólnak a csendőrségnek, utójára engedték őket. Aztán újabb áldozatra vártak. Hol Ciuc, hol Treiscaune, meg Odorheiu megyék területein bukkantak fel és olyan ügyesen dolgoztak, hogy a csendőrség nem tudta elfogni őket. Végre aztán 1930-ban a ciuci csendőrszárnyparancsnokság két század csendőrt vezényelt ki a bűndíták ellen. Meg kell adni azonban, ezek a banditák, nem igen használtak löfegyvert. A puskájukat csak ijesztésre használták.

Amikor azonban a háláni havasokban az utonálló banda körül egyre jobban szűkült a csendőrök szorító láncra, Suciu és két társa belevetették magukat egy erdei kunyhóba, kilövő rúvásokot készítettek és felkészültek a vélekedésre. Tudták nagyon jól, hogy a párviadalra meggy most a játék. Gavrilă Gh. csendőrmester vezérlése alatt kisebb csendőrkülönítmény közelítette meg a banditákat. Azonban azok olyan sorrtűzzel fogadták őket, hogy a csendőrség jobbnak látta, ha egyelőre várakozási álláspontra helyezkedik. Időközben egy Bodó nevű volt tisztihelyettes, vadászás közben szintén eljutott a haramiákat körülzáró csendőrséghez. Vállalkozott arra, hogy ő maga, ha kell egyedül is megközelíti az erdei kunyhót és elfogja Suciu-t. Vezetése alatt meg is indult a csendőrkülönítmény és fegyvertűz alá vette a kalibát. A tüzelésre Suciuék, akik jól el voltak látva töltényekkel, élénken válaszoltak, sőt egyik csendőrt meg is sebesítették. Végül is Suciuék löszere elfogyott és így meg lehetett közelíteni a kunyhót. A csendőrök Suciu két társát agyonlőtték, Suciu-t is megsebesítették súlyosan.

Suciu sokáig feküdt kórházban. Csak hónapok múlva vonhatta felelősségre az igazságszolgáltatás. Legyengült szervezetét tüdőbaj támadta meg. Megtört, rokkant, vézna alak fölött kellett itélkeznie a bíróságnak. Senki sem hitte el, hogy harminchat utonállást és betörést követett el. Büszkén hangoztatta, hogy soha embert nem ölt. A törvényszék tízévi fegyházra ítélte. Büntetését minden felsőbb bírói hatóság jóváhagyta és így büntetésének kitöltésére Aiudra szállították. Büntetéséből hat évet már ki is töltött. Közben allandóan hangoztatta, hogy ha kiszabadul, agyonlövni Gavrilă őrmestert, amiért szigorított zarkát is kapott.

Néhány nappal ezelőtt egy őrizetlen pillanatban sikerült megszöknie Suciu-nak az aiudi fegyházból. Fegyvert kerített barátaitól, akik sokan voltak, akkor, amikor „üzemben” volt és akiket allandóan pénzelt. A fegyverrel az erdőben bujdosva sem élt vissza. Szegény, beteg embernek mondotta magát és így megszerezte napról-napra megélhetését. Bujdosása közben a ghimesi havasokat is elérte. Lunca de sus község Recca nevezetű határrezében egy erdei kunyhóban húzta meg magát és itt érlelődött meg benne a bosszú gondolata. Gavrilă Gh. őrmester ugyanis, Lunca de sus községben teljesített szolgálatot. El akarta tenni láb alól, ahogyan annakidején megfogadta. Azonban időközben elfogyott az élelmiszere és a pénze. Ezért felkereste Vida Lajos üzemi gépész Recca erdőrezében és pénzt, élelmiszert követelt. Vida azonban nem ijedt meg az alacsony, beteges külsejű rablótól, hanem szembezárt vele. Erre Suciu a gépész lábába lőtt, majd elmene-kült.

Amikor híre kelt a rablótámadásnak, éppen Gavrilă Gh. csendőrmester, aki először is elfogta volt a banditát, társaival üldözésére indult. Körül is fogták egy erdei tisztásán. A többi már úgy játszódtott le, mint a régi betyárromantika letűnt idejében. Felszólították: adja meg magát. Suciu lövéssel válaszolt, mire Gavrilă őrmester ezívenlőtte a havasi betyárt.

Suciu haláláról azonnal értesítették az aiudi fegyház igazgatóságát, valamint a mercurea ciuci ügyészséget. Bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy a hírhedt bandita a lövés után nyomban meghalt. Holttestét felboncolták. Olyan előrehaladott tüdőveszben szenvedett Suciu már, hogy a további nélkülözéseket úgy sem bírta volna soká.

Suciu halálával vége a keletj Kárpátok betyárromantikájának. Suciu tulajdonképpen nem is volt más, mint egy kiskorú, törvénytelen anyától született, terhelt agyú, kisiklott életű legény. Szánalom illeti meg. De felelős érte és sorsáért egy kicsit a társadalom is, amely magárahagyta és az ősember korába súlyesztette vissza vad-ságával, brutális ösztönletével és elkéseregett üldözöttségével.

Albert István.

Elvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK és MINARÉTEK

című útleírása.

Egyiptom csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ara gyönyörű vászonkötésben 200 Lei és portó.

Megrendelhető:
a Magyar Lapok könyvosztályánál.

Boldog Gizella királyné hamvait Passauból Veszprémbe hozzadják

Veszprémből jelentik: Rott Nándor dr. veszprémi megyéspüspök elhatározta, hogy az 1938. évi jubiláris Szent István év alkalmából hazahozatja az első magyar szent király hitvesének, Boldog Gizellának Passauban pihenő hamvait. A hamvakat a veszprémi püspöki várban lévő, Gizella királynéről elnevezett s a hagyományok szerint általa épített kápolnában helyezik el. A hazaszállítás iránt a kezdeményező lépést a püspök már meg is tette. A hamvak hazaszállítása díszes egyházi aktusok között történik meg.

Ényes ünnepek mellett avatták fel Budapesten a Horthy Miklósról elnevezett új dunai hidat

Ez az ötödik dunai hid Budapest

Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt rendkívül ünnepélyes keretek között avatták fel a Horthy Miklósról elnevezett Boráros-téri új dunai hidat. A hid építését a kormányzó tíz éves kormányzásának emlékére, a jubileumi évben határozta el az országgyűlés.

A felavatási ünnepségre a budai hídfőnél három tribünt állítottak fel. A középső díszpályában a főhercegek és miniszterek, a két szélső pályákban a diplomáciai testület a honvédség, az országgyűlés és a főváros képviselői foglaltak helyet. Az új hidat nemzetiszínű és a főváros színeit viselő lobogókkal díszítették fel. Fél 11 órakor érkezett meg a kormányzó, a díszszázad tisztelgése és a himnusz hangjai közben.

Bornemisza miniszter elmondotta 1930-tól, az eszmei születéstől kezdve a hid történetét, a mostani felavatásig. A hid négy évig épült. A meder-hid hossza 378 méter, a két parton lévő részekkel együtt 514 méter. Hosszúság tekintetében a budapesti hidak közül közvetlenül a Margit-hid után következik. A vasszerkezetek összúlya nyolcezer tonna. A hid teljes egészében magyar szellemi és fizikai munka terméke.

Ezután Szendy Károly főpolgármester a főváros nevében átvette a hidat. Vázolta a hid rendkívül értékes voltát és köszönetet mondott az építésben résztvevő szellemi és fizikai munkásoknak. Utána Darányi miniszterelnök mondott beszédet. Hangoztatta, hogy a magyar tudás, a magyar munka és magyar nemzeti erő újabb alkotása ez az új hid. Jelképes is e hid építésének munkája, mert szimbóluma annak a történelmi szerepnek, amelyet e nemzetnek ezer éven keresztül vállalnia kellett. Ezer év óta tölti be a magyarság a hid összekötő szerepét Kelet és Nyugat között. — Nekünk, magyaroknak — mondotta — mindent drágábban kellett a sorstól megvásárolnunk, mint más nemzeteknek. Ezért kell különös örömet éreznünk, amikor ennek az országnak értékeit ismét ilyen hatalmas alkotással gyarapítottuk. Az országgyűlés, amikor elrendelte e hid felépítését, mely hálójának akart kifejezést adni Horthy kormányzó országépítő munkássága iránt és erre a legmegfelelőbb módot választotta.

A miniszterelnök ezután fölkérte a kormányzót a hid felavatására. Az *Acélhang* dalárda elénekelt a Szózatot majd a kormányzó az előtte felsorakozott szellemi és fizikai munkások képviselőivel sorra kezét fogott, ezután szétvágta a hidat jelképesen elzáró szalagot és több előkelőség kíséretében gyalog végigment a hidon.

A budai hídfőnél épült haditengerészeti emlékmű munkálatai még nem fejeződtek be. Az emlékművet valószínűleg vasárnap avatják fel.

Párizsban pokolgépekkel felrobbantottak két palotát

A munkaadók szövetségének és a fémiparosoknak az épületeit robbanták össze. — Politikai háttér a merénylet mögött

Párizsból jelentik: Szombat este 10 óra után a francia fővárosban egyszerre két helyen is bomba robbant. Az egyik bomba robbantotta a munkaadók szövetségének az Étoile tér közelében lévő épületét, a másik bomba a Boisiér utcában a francia fémipari szövetség központi épületében robbant fel. Ez az épület is robbantott.

A robbanásoknak valószínűleg több halottja van, de a romok eltakarítása során eddig még nem találtak halottakat. A két épület előtt szolgálatot teljesítő rendőrök súlyosan megsebesültek és később behaltak sérüléseikbe.

A megindult nyomozás során megállapítást nyert, hogy szombat este ismeretlen egyének mindkét helyiségben csomagot adtak le azzal, hogy a csomagokban hanglemezek vannak. Valószínűleg ezek a csomagok tartalmazták a bombákat, amelyekkel a két épületet robbantották.

Chautemps miniszterelnök Dormoy belügyminiszter és Langeron rendőrfőnök kíséretében még az éjszaka folyamán a helyszínen

intézkedtek a teendő felől. A törvényszék Robillard vizsgálóbíró bízta meg a vizsgálat lefolytatásával. A további nyomozás során az is megállapítást nyert, hogy a két pokolgép egyidőre volt beállítva. A párizsi vegyikísérleti állomás igazgatója kijelentette, hogy a két bomba szerkezete hasonlít ahhoz, amelyet a Cerbere-i bombamerényletnél használtak.

Ignoux, a francia munkaadók szövetségének elnöke erélyesen szembeszállt a kommunista sajtónak azzal a vádjával, mely szerint a merénylet tetteseit jobboldali körökben kell keresni.

A rendőrség feltevése szerint a merényletet kommunisták követték el, akik az utóbbi időben a gyáripár és a munkaadók ellen heves izgatást folytattak.

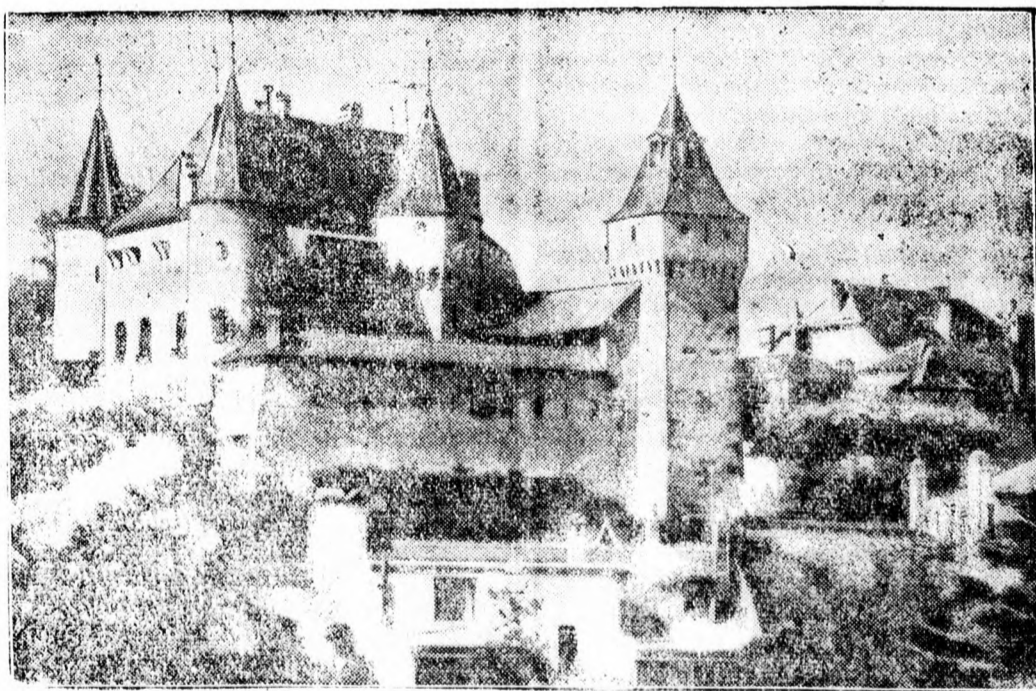
Chautemps miniszterelnök beszédet mondott Savigny-sur-Brayeben és a merénylettel kapcsolatban hangoztatta, hogy nem akar idő előtti ítéletet mondani, de azt már is kijelentheti, hogy a kormány minden rendelkezésre álló eszközt felhasznál az ilyen támadások megakadályozására és eltiporja a bűnösöket, bármilyen politikai bűnöző álljon is közöttük.

Külföldi merénylőket gyanúsítanak. — A jobboldali sajtó a belföldi szélső baloldallakat vádolja

Párizsból jelentik: Dormoy belügyminiszter a szombati kettős bombamerénylettel kapcsolatban újságírók előtt kijelentette, hogy a hatóságok a legnagyobb eréllyel és minden rendelkezésre álló erő felhasználásával folytatják a vizsgálatot.

A miniszter kijelentéséből arra következtetnek, hogy a rendőrség gyanuja külföldi terroristák ellen irányul. A jobboldali sajtó elégedetlenséggel fogadja a nyomozás irányát. A „Jour” szerint a hatóságok szándékosan tényleg akarják terelni a vizsgálatot, amikor külföldön igyekeznek keresni a bűnösöket. A bal-

oldal el akarja háritani a gyanut arról, hogy a merényletet baloldali szélsőséges elemek követték el. A baloldali sajtó hajlandó a külföld rováására irni a merényletet. Az „Oeuvre” célzást tett arra, hogy bizonyos külföldi elemek már május óta mesterkednek a világiállítás sikerének elgáncolásán. A szakszervezetek körében azt hiszik, hogy a merénylet a demokráta rend ellenségeinek kihívása. Ramadier közmunkaügyi államtitkár Monteauban beszédet mondott és kijelentette, hogy jóhiszemű embernek nem juthat eszébe a munkásosztályra háritani a felelősséget ezért a gaztettért.

A nyonyi kastély, ahol a földközi-tengeri értekezletet tartják.

Au értekezleten, amelyen a Földközi tenger hajózási biztonságáról tárgyalnak, Olaszország nem vesz részt.

Ujabb intézkedések a külföldre fizetendő kamatok adómentessége ügyében

Bucurestiből jelentik: A külföldre fizetendő kamatok adómentességére vonatkozólag a pénzügyminisztérium f. évi augusztus 24-én kelt 175.547 szám alatti — az összes pénzügyigazgató-ságokhoz intézett — rendeletével az alábbi fontosabb utasításokat adta.

Azok az adósok, akik a központi adóügyi bizottságnak régi határozata alapján már élvezték az adómentességet, 20 évi időtartamon belül folytatólag is élvezni fogják azt. Ezen folytatólagos mentességi joguk megállapítása végett azonban a pénzügyigazgatóságok kötelesek, könyveik jelenlegi állapotát a vonatkozó számlákat újból megvizsgálni, az élvezett hitelek mikénti felhasználását igazoló iratok betekintése mellett. Megállapításukról pedig folyó évi szeptember 25-ig jelentést tartoznak tenni a pénzügyminisztériumnak, javasolva az adómentesség folytatólagos megadását, ha a feltételeknek megfelelnek. Megemlíten-

dőnek tartjuk, hogy a fenti rendelet szerint azon kamatokra nézve, melyekről az adózók az 1936 március 6-iki határozat után lemondtak, az új rendelettelvény mentességi rendelkezései nem alkalmazandók.

Azok az adósok, akik a jövőben akarnak mentességi engedélyt kapni, ez iránt a pénzügyminisztériumhoz kell forduljanak (Directiunea contributiunilor directe) kimutatván a hitelező nevét, az igénybe vett hitelt, annak feltételeit és tartamát, a vonatkozó konvenciók másolatban való csatolása mellett. A pénzügyminisztérium, az ügy megvizsgálása után, ha az a mentességi feltételeknek megfelel — megadja az engedélyt.

Ezen adómentességi engedélyről a pénzügyigazgatóság ezentúl nyilvántartást fog vezetni, a mentességet élvező adósok pedig kötelesek a kifizetett, illetve jóváírt kamatokat a pénzügyigazgatóságnak 30 napon belül bejelenteni.

Nagy elismeréssel nyilatkozik a magyar kisiparosokról a román kisiparosok országos szövetségének elnöke

„Nagyon sajnálom a transsylvaniai ipartestületek vagyonának a felosztását”

Az országos szövetségben szeretné látni a kisebbségi iparosokat is

Bucuresti. Saját tud. Samoil, a Kisiparosok Országos Szövetségének elnöke, aki ezekben a napokban Budapestre utazik, a következő nyilatkozatot tette munkatársunknak:

— Azért utazom Budapestre, hogy megtekintsem az asztalosok és a háziipar kiállítását a magyar fővárosban. Még sohasem voltam Budapesten, azért érthető várakozással nézek az út felé. Sajnos, kevés kartársam fog velem jönni s ennek két oka is van. Egyik az, hogy az utazásra vállalkozók nagyrésze Párizsba ment, a másik pedig, hogy későn kaptam a meghívást, úgyhogy már nincs idő az utazást kellőképpen beszervezni. Körleveleket küldtem a meghívásról vidéki tagozatainknak, felhíva azon erdélyi tagozatok figyelmét is, amelyeknek kisebbségi tagjai vannak. De Braşov már visszautasította a felhívást, Oradeát most sürgetem meg táviratilag s még Clujról várok nagyobb számú jelentkezőt. Sajnos, alig hiszem, hogy több mint tizenöt-huszd magammal indulhassak el. Természetesen ez alkalommal felveszem a kapcsolatot Budapesten a miénkével rokonszakai egyesületekkel és általában az ipari körökkel.

— Azt hiszem, hogy a kapcsolatokkal, amelyeket a budapesti kollégákkal fel fogok venni, sikerül meggyőzőnöm a romániai kisebbségi kartársakat arról, hogy bizalommal csatlakozzanak szervezetünkhöz és alkossunk együtt

Hynek dr

Krisztus kihalála

az orvosi tudomány világánál. Megdönthetetlen bizonyosságokat sorakoztat fel a turini szent lepel nyomán Krisztus haláláról és valódi arcáról. Párisban sikerült könyv.

Ara 80 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

egyetlen hatalmas szakmai szövetséget, amelynek segítségével kivívhatjuk majd társadalmi osztályunk kívánságait.

Samoil ezután sajnálkozásának adott kifejezést amiatt, hogy a kisebbségi önálló iparosok még nem csatlakoztak szervezetéhez s annak csak itt-ott vannak kisebbségi tagjai. Helytelenítette, hogy a német kisiparosok külön szervezetet alakítottak, hogy a Magyar Pártnak is az a felfogása, hogy külön politika kell.

— Mi nem kérdezzük Jánosnak hívják-e vagy Joannak. Mi kizárólag szakmánk, társadalmi osztályunk érdekeit képviseljük, amelyeket egyesülve jobban lehetne megvédeni, mint külön-külön. Nagyon sajnálom a transsylvaniai ipartestületek vagyonának a felosztását. Én harcoltam ez ellen. A kormány nagy hibát követett el, de valljuk meg, a kisebbségi iparosok is hibásak. Ha összefogtunk volna, meg lehetett volna akadályozni azt. Ugyanígy nagyobb súllyal léphettünk volna fel a Kisiparos Hitelintézet felállítására hozott törvény megalkotásánál. E törvénynek van kisebbségellenes célzata, amelyhez azonban én nem csatlakozom.

Arra a kérdésre, hogy a nemzeti munkavédelem ügyében milyen álláspontot foglal el, ezt felelte Samoil:

— Nálunk, kisiparosoknál, ez a kérdés nem merülhet fel. Részint, mert a kisipari vállalatok között nagyobb a versengés, ami az önálló iparosok különös érdekévé teszi, hogy elsősorban alkalmazottainak munkajét vegyék figyelembe. Másrészt, a román specialistákban megoly nagy hiány van, hogy legalább ötven évig szó sem lehet még a kisebbségi munkaerők nélkülözéséről.

Samoil ezután meleg elismerő szavakkal nyilatkozott a magyar kisiparosokról:

— Meg kell hajolni előttük — mondotta — és általában megbecsülés jár a kisebbségi kisiparosoknak. Mi románok nem fogjuk sohasem elfelejteni, hogy tőlük tanultuk a mester-ségünket.

Samoil szenátor Budapestről tovább utazik Párizsba.

Filmszalag a nyoni konferenciáról

*

Nyon, szeptember hó.

A földközítengeri konferencia pénteken délután Nyonban olyan hangulatban kezdődött, amintőre alig van példa a nemzetközi konferenciák történetében. Csak aki jelen volt, az tudja igazán felfogni az értelmét azoknak a harcias, majdnem háborús beszédeknek, amelyek itt elhangzottak. A konferencia súlyos beszédeit és határozatait talán teljes jelentőségükben közelebb hozza az alábbi néhány feljegyzés.

*

KONFERENCIA A FRONTON: ez az első benyomás Nyonban. Mintha a genfi tó is tudná, miről van szó, háborgó zöld víztől nem látni a tulsó partot. Földközi tengert játszik a szelid genfi tó.

Nyon. Bájos, régi városka 5000 lakossal. A berni várurak régi székhelye olyan, mint egy frontmögötti város. A nyoni polgárok úgy fogadták ezt a konferenciát, mint valami háborús megszállást. Kihaltak az utcák, csak kevesen állanak idegenkedve, felszegen a házak előtt, mikor berobognak kilenc ország meghatalmazottainak fellobogzott autói. Nem jelenthet jót, hogy Nyonba jön az angol külügyminiszter.

*

PAJTÁBAN rögtönözte a város polgármestere a nemzetközi sajtóhadiszállást, tábori telefonnal, asztalokkal, kabinokkal. Irógépek, távirőjelzések, úgy kattognak itt, mint távoli gépfegyverek.

Szemben a városi főépület tornatermében összeült a földközítengeri konferencia.

*

A TORNATEREM, amelyet mit sem sejtő békés polgárok készítettek fiaik számára és ahol még múlt vasárnap tartották meg a nyoni túzóltók nyári bálját, tárgyalóteremmé változott át.

Minden miniszter mögött a zöldasztalnál — szimbóluma komor őszi délutánnak — ott ülnek országainak legmagasabb tengerész-tisztjei. Mosolyogva néz körül a négy szikár angol úr, akiket furcsán feszül a civilruha. Az angol flotta négy parancsnoka a nyoni tornateremben. Eden mögött. Delbos mögött pedig ott ülnek a fiatal francia admirálisok. Az egyiknek csak félkarja van. De a legnagyobb érdeklődés mégis az orosz tiszték felé fordul. Hatán vannak: Pjetro Smirnoff tengernagy a vezetőjük. Szakállalval a feketengeri flotta parancsnoka semmilyen sem különbözik a cári idők híres tisztjeitől.

Száz krizantémmal díszítették a termet a nyoniak. Az elnök mögött ott függ Nyon város címere: a tavaszt ábrázolja és az Igazságot.

*

KEDVES, öszszakállú bácsi a nyoni polgármester, aki megnyitotta a kilenc hatalom értekezletét. Felsorolta a város történelmi eseményeit. A legnagyobb jelentőséggel Nyon történelmében úgymond a Pax Romana a birt.

Kilenc miniszter összenézett.

Pax Romana...

*

A FÖSZEREPLŐK a nagy genfi konferenciák ismert alakjai. Eden megöregedett, megöszült. Litvinov puha arca, mintha járadtabb lenne, mint valaha. Csak a francia külügyminiszter, Delbos, rugalmas és fiatalos. Amikor megnyitó beszédét mondja, érezni rajta, hogy ő az egyetlen, aki otthonosan érzi magát a tornateremben. Az apja falusi tanító volt.

*

A NYILT ÜLÉS egy óráig tartott, azután zárt ülésen gyűltek össze a miniszterek és tengernagyok. De ennek a zárt ülésnek is meg volt a kis, jellemző epizódja. A tengernagyok elfelejtették ugyanis a Földközi tenger térképét elhozni. Szerencse, hogy van népiskola Nyonban. Onnan hozták a térképet a világsajtó, miniszterek és nagykövetek sorfala közt.

A nyoni népiskola térképén dől el most már Európa sorsa.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félfévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.
 Magyarországon: Egész évre 90 P, félfévre 45 P, negyedévre 15 P.
 Egyenlő részletekkel, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Csuji szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Csuji, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvénynek meg és nem adunk vissza.
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk szél, sok napsütés, keleten zivatar. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten süllyed.

MAGA A PÁPA LESZ A SZEMINÁRIUMOK KONGREGÁCIÓJÁNAK A FEJE. Vatikánvárosból jelentik: XI. Pius pápa levelet intézett Pacelli bíboros-államtitkárhoz, amelyben közli, hogy a hetekben elhunyt Bisleti kardinális örökségét, a Szemináriumok és Egyetemek Kongregációjának vezetését maga kívánja átvinni. A Szentatyának ez az újabb lépése nemcsak a tudományok nagyrebecsülésének újabb megnyilatkozása, hanem bizonyoság amellől is, hogy a 80 éves pápa kifogyhatatlan életerőt és munkakedvet érez magában.

Lemond az erőszakoskodásokról a „Tutul pentru tara” nevű politikai alakulat. Bucuresti. Saját tud. Tutul pentru tara alakulat elhatározta, hogy résztvesz az általános választásokon és hogy a többi politikai pártokkal barátságos és békés viszonyt fog fenntartani, továbbá hogy a választási küzdelemben nem fognak erőszakos támadásokat intézni más politikai pártok vezetőibei ellen. A tanácskozások az Uj-Bucurestiben levő zöld házban zajlottak le Zelea Codreanu és 13 vidéki tagozati elnök jelenlétében.

KISÉRETEVEL BUDAPESTRE ÉRKEZETT A WINDSORI HERCEG. - Budapestről jelentik: A windsori herceg kíséretével vasárnap délután 6 órakor gépkocsin Budapestre érkezett. A hercegné külön kifejezte ugyanis azt a kívánságát, hogy szeretne egy-két napot Pesten tölteni. A hercegi pár a Duna-palotában szállt meg, ugyanabban a lakosztályban, ahol Edward walesi herceg korábban két ízben is lakott. Megérkezésekor a herceg örömeinek adott kifejezést, hogy ismét Budapesten lehet, ahol sok kellemes órát töltött. Este a windsori herceget felkereste Duna-palotabeli lakosztályában Knox, budapesti angol követ.

Németországi tanárok tanulmányútja Transsylvaniaiában. Hatvan német közép- és főiskolai tanár érkezett két társasgépkocsin a napokban Ciucba. Első utjuk Ciucsanmartin községbe vezetett, ahol dr. Nagy Jenő ügyvéd okirat- és régiséggyűjteményét tanulmányozták. Céljuk a tanulmányutak során megállapítani azokat a kapcsolásokat, amelyek a történelmi idők folyamán kialakultak a német és az ardeali, különösen a székely magyarok között. Dr. Nagy Jenő szíves vendégszeretettel fogadta a német tudósokat, akik aztán egy napos időzés után továbbvették utójukat Sibiu felé.

MATEMATIKUSOK ÉRTEKEZLETE BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. Tegnap nyílt meg Bucurestiben a mennyiség-tanulmányos balkánközi konferenciája. A kongresszust Inculet miniszterelnökhelyettes nyitotta meg, aki maga is matematikus.

Népes székelyföldi főgimnázium. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Jóllehet kell megállapítanunk, hogy a mercurea-ciuci katolikus főgimnázium növendéklétszáma még a tavalyit is felülmúlja. 232 növendéke van a nagyvezér vezetés és felügyelet alatt álló kitűnő gimnáziumnak. A növendékek háromnegyedrészben bennlakó. Hovatovább minél több szülő ismeri fel a finivelőintézetek önyeit és helyezi el gyermekeit gondos felügyelet és vezetés alá. A főgimnázium mellett működő finivelőintézetben a legmodernebb berendezéssel, a legvallásosabb, lelkiismeretesebb gondozással, felügyelettel nyernek elhelyezést a tanulók.

Ünnepélyes évmelegítő és szoborszentelés az oradeai Szent József-intézetben. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta ünnepélyes évmelegítőjét a Szent József fiúnevelő intézet. Ünnepi szentmise és Veni Sancte után hagyományos módon felolvasták az internátus házi törvényeit. A melegítő ünnepélyen megjelent Fiedler István megyéspüspök is, aki a törvény felolvasás után megállította az internátus udvarán felállított Szent József szobrot. A szobrot dr. Follmann Géza, teológiai tanár, az internátus volt prefektusa adományozta a diákoknak.

A CSEHSZLOVÁKIAI MAGYARSÁG MAGYAR PÜSPÖKSÉG FELÁLLÍTÁSÁT KÉRI RÓMÁTÓL. Prágából jelentik: A felvidéki magyarság egyházi és világi vezetői a prágai Apostoli Nunciaturához emlékiratot nyújtottak be, amelyben a Szentcékeltől azt kérik, hogy állítson fel a Szlovákiában az egy tömegben élő 500.000 magyar katolikus számára külön magyar püspökséget. Az emlékiratra Róma még nem adott választ, de a bécsi Reichspost biztosra veszi, hogy valamilyen formában megoldást fognak találni a magyar katolikusok kérésének teljesítésére.

AHOL KÖZÉPKORI ÁLLAPOTOKRA EMLÉKEZTET A POSTAKÉZBESÍTÉS. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Még mindig vannak olyan községek Ciucmegyében, ahol a postakézbítés középkori állapotokra emlékeztet. Többek között Cárta felcúci nagyközségben Tepes nevezetű postakézbítés egy héten csak egyszer kézbesíti ki a postaküldeményeket. Azt is olyanformán, hogy vasárnap délelőtt, másé után kiül a templom elé és hangos szóval kiáltja a címzetteket. Ha valaki nincs jelen, akkor levele, pénzesulányja, marad a jövő vasárnapra. Tepes kézbesítőnek nem fáj, ha a késedelemről komoly anyagi és üzleti hátrányok származnak a címzettre. Nem is tudja, hogy a posta kártérítéssel tartozik az esetleges hibájából eredő károkért. Előzve meg ezt a postai igazgatóság és intézkedjék a mindennapi rendszeres postakézbítésről.

Őszi hadgyakorlatok Magyarországon a Duna-Tisza között. Szolnokról jelentik: Vasárnap délután kezdődtek meg Szolnokon a honvédség őszi hadgyakorlatai. A hadgyakorlatokat a Duna-Tisza közén folytatják le a Rácz altábornagy vezérkari főnök vezeti azokat. A gyakorlatokra külön olasz, német és osztrák katonai küldöttség érkezett Magyarországra. A hadgyakorlatokon résztvesznek a budapesti angol, francia, román, lengyel és finn követéségek katonai attaséi is.

FELROBBANT AZ AUTÓBUSZBAN AZ EGYIK UTAS POGGYÁSA. Bucurestiből jelentik: A Targoviste felé közeledő autóbusszban tegnap Mogoșoaia közelében robbanás történt. Az autóbusszban 30 utas foglalt helyet, akik valamennyien megsérültek. Több utas sérülése olyan súlyos volt, hogy kórházba kellett őket szállítani. A csendőrségi vizsgálat megállapította, hogy az egyik utas bőröndjében puskapor volt, amely a nagy hőségben felrobbant.

Főhercegi esküvő Koppenhágában.

Szeptember végén tartják esküvőjüket a koppenhágai Fredensborg kastélyban Theodora hercegnő és Kristian dán herceg.

Gazdag vadász-zsákmány az aradmegyei királyi vadászaton

1186 foglyot, 46 fűrjet és 40 különböző vadat ejtett a király és vadásztársasága

Arad. Saját tud. Chisineu-Cris környékén az elmúlt napokban három napig tartó nagyszabású királyi vadászat zajlott le. Őfelsége II. Károly király szeptember 6-án reggel érkezett Mihály nagyvajda és szükkörű magas társasága kíséretében a Chisineu-Cris-i állomásra. Az állomás épülete feldiszítve, felvirágozva várta az uralkodót, aki innen indult a környékre vadászgatni. A királyi társaság tizenegy tagból állott. Az uralkodón kívül Mihály nagyvajda, Urdereanu volt udvari marsall, a királyi javak kezelője, Manu tábornok-adjutáns, Don Prat y Suotzo volt spanyol követ, Mocsonyi fővadászmeister, Dumbróvszki ezredes, Skupievski professzor, Bratianu Dinu, Radu Ilie őrnagy és Saulescu vadászati vezérigazgató vettek részt a kitűnően megszervezett és megrendezett vadászon, amit Ciorogariu Eugen vadászati vezérfelügyelő irányított. Az uralkodó mind a három napon keresztül kitűnő hangulatban volt, nagyszerű vadászkedvvel és ennek megfelelőleg elsőrangú eredményt is ért el. Többször tüntette ki megszólításával egy a vezérfelügyelőt, mint azokat, akik a vadászatnál segédkeztek és társaságával együtt nagyszerűen érezték magukat, amit nem felejtett el többizben is hangoztatni. Ciorogariu Eugen vezérfelügyelő a vadászat eredményére vonatkozóan a következőket mondotta:

— Őfelsége a király és társasága kitűnő hangulatban töltötte el Arad megyében napjait. A vadászon a királyi társaság 1186 foglyot, 46 fűrjet és 40 különböző vadat ejtett el.

KAIRÓI GYÁROS ÉS NÁPOLYI LEÁNY AUTÓKATASZTRÓFAJA BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka egy egyptomi rendszámú gépkocsi teljes sebességgel nekiszárgult a Ferencz József-híd pillérének. A volán mellett Respilia Respio nápolyi leány és Antonio de Ruggiero kairói gyáros ült. Átmatulott éjszaka után igyekeztek auókirándulásra s az összeütközés következtében mindketten életveszélyos sérüléseket szenvedtek.

* A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorral és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohárrnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. Az orvosok ajánlják.

PLOESTIBEN TALÁLTÁK MEG A BRASOV BÓL ELRABOLT FIATAL LEÁNYT. Bucuresti. Saját tud. Még szeptember elején eltűnt Brasovból a szülői házból Domokos Victoria, egy feltűnő szép fiatal leány. A szülők feljelentésére a rendőrség nyomozó eljárást vezetett be. Most végre Ploestiben megtalálták a leányt egy öregasszony házában, ahol két fiatalember: Marcel Alcalay és Gustav Biltz mérnök rejtgették. A két elvetemült fiatalember sétaautózás órve alatt hozta el Brasovból a fiatal leányt és erőszakkal fogva tartották mind ezideig.

Megalakult az újonnan választott satumarei nagytanács. Satu-Mare. Saját tud. Szombaton tartotta alakuló gyűlését Satumare megye nagytanácsa, amely négyesztendő ideiglenes uralmat váltott fel. A megválasztása óta első ízben összeülő vármegyei tanács tagjait dr. Ardelean Octavian prefektus üdvözölte, majd az ő javaslatára Nistor Aurel volt prefektust kérték fel korelnöknek. Utána megválasztották a különböző bizottságokat. A titkos szavazáson a nemzeti parasztpárti tanácsosok, számszerint 14-en tartózkodtak a szavazástól, mert nem tartották kielégítőnek a részükre felajánlott bizottsági tagságokat. A bizottságok beosztását tehát a 16 liberális tanácsos szavazata döntötte el. Az állandó választmány elnökévé Tarța Ioan volt szénatörtézetet választották. Miután a választások megtörténtek, ismét a prefektus foglalta el az elnöki széket és üdvözölte az új megyei tanácsot, amelynek tagjai az ünnepélyes alakuló gyűlésen letették a hivatali esküt. A szavazástól tartózkodó tanácsosok nevében dr. Demian Titu törvénytisztelőre intette a megyei tanács tagjait.

* **Dugulás és aranyeres bántalmak, különféle gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a regbevált természetes „Ferenc József” káposztvíz kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítségnyújtást nyújt. Az orvosok ajánlják.**

Áthelyezések a banati egyházmegyében. Timisoara. Saját tud. Pacha Agoston dr. megyéspüspök a következő kápláni áthelyezéseket eszközölte: Janisch Dezsőt Caransebesről és Benz Jánost Santanáról Resitára, Borsós Lajost Resitáról Ciacovára, Kauschitz Antalt Resitáról Santanára, Bolyhos Mihályt pedig Ciacováról Caransebesre helyezte át a megyéspüspök.

* **Láposy Erzsébet zenetanárnőnél** az előadások (hegedű, zongora, elmélet) megkezdődtek, a beiratások tovább tartanak. Fiu- és leánygyermek már 5 éves kortól felvehető. Oradea, Str. Simeon Stefan 20.

KLUBOT ALAKÍTOTTAK, HOGY MEGVÉDIÉK MEG A WINDSORI HERCEGET ÉS FELESÉGET A TISZTELETROMBOLÓ PLETYKÁKTÓL. Londonból jelentik: A windsori herceg angol hívei klubot alakítottak. A klub egyetlen törekvése az, hogy a windsori hercegről és feleségéről elterjedt tiszteltromboló pletykaáradatnak útját állja. A klub neve „Oktavianusok klubja”; tagjai, amint olyan hírlapi közleményre akadnak, mely alkalmas arra, hogy a herceg és felesége tekintélyét alássa, azonnal közbelépnek és ha másképp nem lehet, sajtóper útján kényszerítik a lapot arra, hogy tiszteltromboló akcióját beszüntesse. A mozgalomnak nagy sikere van, amennyiben már a dominiókban is alakultak hasonló klubok.

EGY BASZK PÜSPÖKÖT RÓMÁBA RENDELTEK. Londonból jelentik: A „Catholic Times” St. Jean-de-Lez-ből érkező jelentés alapján azt a feltűnő hírt közli, hogy a Szentzsák a baszk tartomány két püspöke közül az egyiket, Msgr. Mugica-t Rómába rendelte, hogy szepa-utista álláspontra miatt felelősségre vonja, Beavatottak úgy tudják, hogy Mugica püspököt, aki annakidején a spanyol püspöki kar egyetlen pasztorlevelet sem írta alá, lemondatták állásáról.

PIACI TERMÉNYÁRAK ORADEÁN. Búza 430—440, rozs 470—475, árpa 370—380, ó-tengeri 300—350, új tengeri (csöves) 120—130.

Satumarei híradó. Saját tud. Az Ardeali Verseny Egylet vasárnapra hirdetett löversenyét engedély hiányában nem lehetett megtartani. — A városban dühöngő vörherjárvány miatt szeptember 20-ra halasztották el az óvodák és iskolák megnyitását. — A közoktatásügyi minisztérium intézkedésére hat tanítóképzős növendéket, akik a zárdai liceum négy osztályának elvégzése után sikerrel letették a felvételi vizsgát, állami iskolába utasítottak, mert nevüket román, illetve német hangzásuaknak találták. A leányok szülei magyaroknak vallják magukat és fellebbeztek a határozat ellen.

NŐI HÁZTARTÁSI TANFOLYAM NYILIK A CIUCMEGYEI SUMULEU KÖZSÉGBEN. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az E. Gazdasági Egyesület folyó évi október 15-iki kezdettel hathetes női háztartási tanfolyamot rendez Ciucsumuleun, a volt finevelőintézeti helyiségekben a Szociális Misszió Társulat közreműködésével. A tanfolyam a háztartás minden ágazatában rendszeres kiképzést nyújt, az egyszerű és finom főzés, sertés-, baromfi-tenyésztés, fehérnemű-szabás és varrás, kertészet, csemelegondozás, egészségügy, stb. ismereteiből. A tanfolyam ingyenes. A növendékek a főzés közben felhasznált élelmiszerekért és anyagokért ötszáz leit fizetnek, azonban ezzel szemben ebédkosztot kapnak. A vidékiek részére a székelyházban, a Szociális nővérek felügyelete alatt bentlakás lesz biztosítva. Jelentkezéseket elfogadnak a Szociális nővérek Ciucsumuleun, valamint dr. Hirsch Hugóné, Mercurea-Ciuc.

Ismét megszervezi önkéntes tűzoltóságát Sighet városa. Saját tud. A vasárnapi tüzeset alkalmával beigazolást nyert, hogy az új katonai tűzoltóság nem felel meg a követelményeknek, mert nem részesültek kellő szakoktatásban. A város vezetősége ezért berendelte az eddigi önkéntes tűzoltókat, ezenkívül külön tűzoltótanfolyamot rendez a fiatalok részére, hogy az így kiképzett tűzoltók azután segítségére legyenek a katonai tűzoltóknak.

ROMANTIKUS SZERELMI REGÉNY — TÁVIRATSTILUSBAN. Debrecenből jelentik: A „Debrecen” című lap jelenti: Georges Stirney, Kalifornia egyik legnagyobb ingatlanszármazékos vezetője az elmúlt vasárnap Debrecenbe érkezett és a Hegedűs-panzióban szállt meg. A panzióban este tánc volt s a vendég megismerkedett a panzió igazgatójének 18 éves leányával, Hegedűs Évával. Azonnal beleszeretett a leányba és még éjszaka 12 órakor megkérte a kezét. Szerdán már megtartották az esküvőt és a fiatal pár jelenleg Párizsban van nászúton. Onnan küldött most a leány üdvözlő táviratot édesanyjának.

Sulyos gépkocsiszerencsétlenség érte Szabó Árpádot. Bucuresti. Saj. tud. Buzau közelében egy szőlővel megrakott teherautó, amely Ramnicu-Saratból tartott Bucuresti felé, nekiment egy útszéli oszlopnak és felborult. A gépkocsi alól súlyosan sebesülten szedték ki a sofőrt. A szerelőt és Szabó Árpádot ismert boxolót. A sebesülteket egy Bucuresti felé menő gépkocsiban kórházba szállították. Legsúlyosabb Szabó Árpád sérülése, akinek állkapocscentja s néhány bordája törött el és azonkívül is számos zúzódást szenvedett.

Zürichi zárlat. Párizs 15.53, London 21.54 fél, Newyork 435 háromnegyed, Brüsszel 73.32 fél, Milánó 22.90, Amszterdam 239.45 fél, Berlin 174.60, Bécs — schilling 79.50, Prága 15.20, Varso 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Az angol hadügyminiszternek bemutatják a legújabb típusú gépfegyvert.

Anglia hadügyminisztere résztvett a most befejeződött angol hadgyakorlatokon. Képünk abból az alkalomból készült, amikor a miniszternek bemutatták a hadsereg legújabb típusú gépfegyverét.

Ünnepségek az oradeai prémontrei templomban

Szeptember 15-én lesz a templom védőszentjének, a Hétfájdalmu Szűznek ünnepe, szeptember 18-án a templom felszentelésének évfordulója.

Az ünnepi istentiszteletet a következő sorrendben tartják: szeptember 14-én este fél 7 órakor szentbeszéd és litánia. Szeptember 15-én szentmisék reggel 7, 8, 9 és 10 órakor. 9 órakor szentséges nagymise, este fél 7 órakor szentbeszéd és litánia.

Jöjjenek a kedves hívek minél nagyobb számban ünnepelni a Hétfájdalmu Szűzet. Szeptember 17-én este fél 7 órakor szentbeszéd és litánia.

Szeptember 18-án, a Dedicatio napján az isteni tisztetések szintén vasárnapi rendben lesznek. 9 órakor szentséges nagymise.

Öt éve annak, hogy a templomot a Főpásztor ünnepélyesen felszentelte. Ma már mindenki látja, mennyire szükséges a mély hit és katolikus öntudat. A templom vezetőinek egyetlen célja a hitélet elmélyítése, amikor ezt átérezzük, hálát adunk azért, hogy fennáll eredeti épségében a Hétfájdalmu Szűz tisztelőire szentelt templom, amely a XVIII. század építőinek remeke.

Ugy szeptember 15-én, mint 18-án a templomban teljes búcsút lehet nyerni az ismert feltételek mellett.

A Hétfájdalmu Szűz egy darab fából faragott gyönyörű szobrát az ünnepek alatt köztiszteltetle a templomba tesszük.

Tizenkétezer ember vett részt a ciucsumuleui Mária-napi búcsún

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Szokatlanul népes számban jöttek össze a katolikus hívek több vármegye területéről a ciucsumuleui Mária-napi búcsura. Számuk tizenkétezerre tehető. Kitűnő idő kedvezett a búcsúnak, amely már szombaton délután megkezdődött. 6 órakor áhítatosság volt a kegytemplomban. Ennek keretében Mahig B. minoritarendi kormánytanácsos tartott hatákos, tartalmas beszédet. Ugyanaznap este 9 órakor szintén áhítatosság volt a zsufozásig megtelt templomban. Ez alkalommal P. Ráduly Kolozs ferences tanár prédikált, megkapó lendülettel és mély tartalommal. Vasárnap a 8 óras mise alatt P. Deésy Ipoly atya mondott szentbeszédet Mária csodálatos kultuszáról. A szentmisét dr. Csipák Lajos kanonok, finevelőintézeti igazgató mondotta. 10 órakor a nagymisét Biró Ferenc főesperes mondotta fényes segédlettel. Beszédet P. Lukács Manszvét hitszónok, misszionárius atya mondott az anyaságról. Valóságos himnusza volt ez a beszéd az anyaság szent hivatásának. A népes búcsut délután 3 órakor vecsernye fejezte be. A búcsu alkalmával állandóan folyt a gyóntatás és áldoztatás. P. Szócs Dénes házfőnök és a különböző helyekről összesereglett ferences atyák készséggel állottak rendelkezésére mindenkinek.

Darabokra tépte a hajó csavarja a szökni akaró potyautast

— Kalandorregény az újsághírben —

Bucuresti. Saját tud. **Hirschfeld** hajóskapitány, a Har Zion nevű palaszinai hajó parancsnoka, a következő esetet jelentette Constanțában a román hatóságoknak:

Mikor a román vizekről legutóbb Stambul felé hajózott, a legénység a szénraktárban elrejtőzve találta Marinel Marinescu 18 éves galati fiatalembert, aki Constanțán fellopózott a hajóra azzal a szándékkal, hogy Jeruzsálembé utazzék. A kapitány azonban Haifában nem engedte partra szállani, hanem következő útján visszahozta Constanța felé. Az Egei tengeren azonban a fiatal kalandor a vízbe ugrott, hogy egy görög szigetre ússzék, amelynek közelében éppen elhaladtak. A vízáramlás azonban a hajó farához sodorta, ahol a csavar darabokra tépte.

SPORT

Amire senkisé sem számított...

A Vulturii legyőzte a Ripensiat

Hatalmas küzdelem után a Rapid szerencsével nyert a CAO ellen. Döntetlenül végződött a Victoria - DUG talákozó. — Nagy vereséget mért az ACFR a Crisanára

Vasárnap teljes forduló bonyolították le a Nemzeti Bajnokság A csoportjaiban. Meglepetés több is akadt. A legváratlanabbul azonban a Ripensia veresége jött, bár az ACFR győzelmére is kevesen számítottak — főleg nem ilyen arányban. E két mérkőzés kivételével a régi A ligás csapatok legyőzték a régi B ligásokat — idegenben is.

Részletes eredmények a következők:

I. csoport

Rapid FC—CAO 2:1 (1:1) Oradea. Mindvégig szép és izgalmas harcot vívott a két csapat. A CAO szünetig 2-3 góllal jobb volt, de nem tudta helyzetét kihasználni. Borbély 11-esét is kivédte Jordachescu. Góllövők: Avar és Horotan (2), illetve Szaniszló I.

Victoria—DUG 2:2 (2:1) Braila. Szünetig a vendégek, utána a helyiek jobbak. Góllövők: Cociuban, Cornea, illetve Weisz, Pop.

Unirea Tricolor—Olimpia 4:0 (1:0) Saturnare. Mezőnyben egyenrangú a honi csapat, de a kapu előtt tehetetlenek a csatárai. Góllövők: Jordache (2), Chileriu, Niculescu.

AMTE—Jiul 2:1 (1:0) Petrosani. A rutinosabb csapat megérdemelten győzött. Góllövők: Perneky, Szaniszló II., illetve Bullik.

Kinizsi—Phönix 2:0 (2:0) Baia Mare. Síma győzelem. Góllövők: Szilárd és Thirjung.

II. csoport

Universitatea—Juventus 6:2 (5:0) Cluj. Az „U” csatársora elemében volt. Góllövők: Truca (4), Draga (2), illetve Zainescu (2).

Gloria—Sportul Studentesc 3:0 (2:0) Arad. Könnyű győzelem. Góllövők: Fritz (2), Mikola.

ACFR—Crisana 5:0 (1:0) Brasov. Hatalmas meglepetés. Góllövők: Ströck (2), Székely (2), Deményi.

Vulturii—Ripensia 3:2 (0:1) Lugoj. A lel-

kesen játszó honi csapat győzelme meglepetés. Góllövők: Hlaváky, Popescu, Schpira, illetve Schwartz, Sepi.

A Nemzeti Bajnokság B csoportjában, a C) ligában is számos mérkőzést bonyolítottak le vasárnap. A Törekvés nagy formában van és biztosan győzte le a simeriai CFR-t, a TMAC hatalmas gólaránnyal intézte el a HTV-t, míg a Mures ismét kitélt magáért.

B) ligában

Oradea: Törekvés—CFR Simeria 3:1 (2:1). 70 percig 10 emberrel játszott a Törekvés, de Hanga mesterhármásával biztosan győzött. A mezőny legjobbjá Belezna.

Sibiu: Tricolor—Soimi 4:4 (3:0).

Timisoara: TMAC—HTV 9:1 (7:0).

Carei: Victoria—Prahova 5:2 (1:1).

Tg.-Mures: Mures—Unirea 10:0 (3:0).

Craiova: Rovine Grivita—UDR 3:1 (1:1).

C) ligában

Timisoara: Banatul—USA 3:0 (1:0). Galvani—CFR 0:0.

Arad: Olimpia—Fratelia 1:0 (0:0).

Resita: RMTE—Progresul 5:2 (1:1).

Craiova: CSMC—Lónyai SC 3:3 (1:1).

Brad: Mica—Metallo Sport 2:2 (2:0).

Oradea: Vestul—CS Salonta 3:2 (2:0).

Sighet: Maramures—Electrica 1:0 (1:0).

Satmare: Barkochba—Osana 4:1 (2:0).

Salonta: CFR—Törekvés 0:0.

Kereteti bajnokságért

Arad: Juventus—Sparta 4:1 (2:1) AAC—

Unirea 5:3 (4:3) ATE—Transsylvania 4:1 (2:0).

Titanus—Hakoah 3:0 (0:0).

Oradea: Törekvés B)—Kolping 4:0 (1:0).

CAO B)—Kinizsi 0:0.

Nemzetközi mérkőzés

Cernauti: Dragos Voda—Pogon 2:0

ATLETIKA

Görögország nyerte a Balkán-olimpia pontversenyét

Kitűnően szerepeltek a román atléták

Bucurestiből jelentik: A Balkán-olimpia harmadik, befejező napjára 25.000 néző volt kíváncsi, — az atlétika hallatlanul népszerű lett. A versenyek meg is érdemelték az érdeklődést, mert nagyszerű sportot hoztak és a kitűnő formában levő atléták számos országos- és Balkán-rekordot döntöttek meg. Mantikas gátfutó és Jordache 400 méteres rekordja jár az eredmények élen. A pontversenyt heves küzdelem után Görögország nyerte meg, de Románia rendkívül megerőltetett. — Részletek:

Marathón: 1. Kyriakidis (G.) 3:00:22, 2. Ragazos (G.) egy kilométerrel, 3. Gal (R.) egy kilométerrel, 4. Topola (R.) 5. Kir (T.).

Rudugrás: 1. Thanos (G.) 390, 2. Doytcheff Bulgária 380, 3. Travlos G. 370, 4. Eilhardt R. 370, 5. Bakov J. 370.

Súlydobás: 1. Gurai (R.) 14.31, 2. Kovacevics (J.) 14.19, 3. Irfan (T.) 13.97, 4. Stefanakis (G.) 13.90, 5. Hersényi (R.) 13.32. — Irfan Angliában dobott már 15-ön felül is.

5000 m.: 1. Arvanitis G. 15:54.5, 2. Cristea R. 16:01.8, 3. Vartzkakis G. 16:05.4, 4. Artan T, 5. Brucan J. — Cristea lassan ment és hajrában kikapott. Eltáktikázta versenyt.

Hármasugrásban: 1. Mikics J. 14.03, 2. Kreisel R. 13.86, 3. Jovicsevics J. 13.84, 4. Calistrat R. 13.83, 5. Anaplotis G. 13.74.

400 m.: 1. Jordache R. 49.1, Balkán- és román rekord, 2. Melih T. 49.9, 3. Despot J. 50.1, 4. Nemes R. 50.5, 5. Karagheorgos G. — Jordache remek stílusban győzött. Tud jobbat is!

Hellén díszkoszvetés: 1. Syllas G. 39.73, 2. Havaliez R. 38.95, 3. Badulescu R. 35.20, 4. Floros G. 33.97, 5. Kovacevics J. 32.81.

110 m. gát: 1. Mantikas G. 15.2, 2. Doitcheff B. 15.6, bolgár rekord, 3. Herold R. 15.9, 4. Maesciuc R. 16, 5. Ehrlich J. — Mantikas az előfutamban 14.8 mp-el új Balkán-rekordot, Maesciuc 15.6 mp-el új román rekordot futott.

4x100 m.: 1. Görögország 42.1, 2. Románia 42.5, 3. Jugoszlávia 43.2, 4. Törökország 43.6, 5. Bulgária. A román csapat a váltásokon veszítette el a versenyt.

A pontverseny végeredménye: 1. Görögország 120 pont, 2. Románia 104 pont, 3. Jugoszlávia 69 pont, 4. Törökország 26 pont, 5. Bulgária 11 pont.

Magyar Nemzeti Bajnokság

Nagy formában van a Törekvés Gólzáporral győzött ismét az Újpest

Budapestről jelentik: A Ferencváros—Lazio KK döntő mérkőzés miatt a Nemzeti Bajnokság fővárosi fordulóját ezombaton bonyolították le. Az Újpest ismét nagy gólaránnyal győzött. Komoly meglepetésnek számít a Törekvés pazar szereplése. Gyenge kezdés után, mind felelmetesebben bontakozik ki az amatőrcsapat tudása. A két profiligabajnokságok találkozásából a Nemzeti került ki győztesen. Vasárnap vidéken két találkozót játszottak le. A Kispest és a Phöbus könnyen győztek.

Részletes eredmények a következők:

Újpest—Elektromos 5:0 (4:0). Az Újpest Szücs, Seres, Vince és Pusztay nélkül is fölényesen győzött. Góllövők: Szuhai (2), Zsengeller, Kállai és Kocsis (11-esből).

Nemzeti—Szürketaxi 3:2 (1:1). Egyenlő ellenfelek, jobbak voltak a Nemzeti csatárai. Góllövők: Horváth, Bihámy és Sztancsik illetve Takács II. és Miklósi.

Törekvés—Szeged 5:1 (1:1). Szeged gólképtelen. Szünet után hengerelt a Törekvés. Góllövők: Regős II., Keszei II. (2), Sirály és Takács (1-esből) illetve Nagy.

Kispest—Bocskai 5:1 (2:1). Debrecenben. Megérdemelt győzelem. Góllövők: Nemes (2), Szabó II., Varga dr és Ujvári illetve Elek.

Phöbus—ETO 4:0 (1:0). Győri. Könnyen nyert a Phöbus. Góllövők: Gombkötő, Turay II., Szikár, Törös II.

Ismét Budge győzött. Newyorkból jelentik: Az amerikai teniszbajnoki döntőben, mint megirtuk, az amerikai Budge és a német Cramm került. Az idén harmadszor játszott egymás ellen a két játékos és mint az első két alkalomkor most is Budge győzött. Eredmény: Budge amerikai—Cramm német 6:1, 7:9, 6:1, 3:6, 6:1. — Női egyes elődöntő: Lizana—Jendrzewska 6:1, 6:2, nagy meglepetés.

(Sportrovatunk folytatása a 10-ik oldalon.)

A Közéneurópai Kupa első döntője

Ferencváros-Lazio 4:2 (1:1)

Gyenge napja volt a tartalékos Fradinak és csak nagy küzdelem után győzött a gyors és technikás olaszok ellen

Unneppnapja volt vasárnap a magyar futballnak. A Ferencváros nehéz küzdelmek után ragyogó győzelmekkel veredte be magát a K. K. döntőjébe s tegnap vívta az első döntőt a Lazio ellen a díszes troféáért. Elnyerése a legnagyobb dicsőség, amelyet klubcsapat elérhet. Nagyjelentőségű ez a találkozó, főleg ha arra a ritka bravurrá gondolunk, amellyel a Fradi kiveredte a döntőbejutást: az Austria elleni 6:1-es győzelemre. Nem volt könnyű dolga a Ferencvárosnak, a kitűnő olasz csapat ellenében, főleg most, amikor az együttes nincs a legjobb formájában és sérülések is megtizedelték sorait. Mégis győzött, még pedig két góllal. A második mérkőzésre október 24-én Rómában kerül sor. Reméljük akkor is helytáll a tizenegy zöld-fehéringes magyar fiú.

Budapestről jelentik: Mintegy 30 ezer főnyi közönség jelenlétében a cseh Krist játékvezető sájpjelére álltak fel kezdéshez a csapatok:

Ferencváros: Háda — Tátrai, Korányi — Magda, Polgár, Székely — Táncos, Kiss, Sárosi dr, Toldi, Kemény.

Lazio: Blason — Zaconi, Monza — Bal-

do, Viani, Milano. — Busani, Marchini, Piola, Camolese, Costa.

A Ferencváros Hámori és Lázár helyén tartalékkal állt fel. Kezdetben némi fölényben volt a Fradi, de az olaszok támadásai veszélyesebbek. A 32-ik percben Toldi megszerzi a vezető gólt, de a lestről indult Busani azonnal egyenlít.

Szünet után jobb a Ferencváros és Sárosi góloz, majd 11-esből ugyanő 3:1-re javít. A Lazio keményen védekezik, végül támad és Piola javít (3:2). A 28-ik percben Toldit fellökik, a bíró túlszigorúan 11-esít ítélt, amit Sárosi ugyanabba a sarokba helyez, mint az előbbi. Nagy erőbedobással küzd most mind a két csapat, de az eredmény nem változik.

A csúszós pályán állandó szemefelő esőben nem alakulhatott ki jó futball, mégis olyan ritkán lehet látni. A Lazio fölötté állt a Ferencvárosnak gyorsaság, fejelés és rendszeresség tekintetében, de a magyarok ötletes játéka ki egyenlítette ezeket az előnyöket. A Ferencvárosból Háda kimagasló teljesítményt nyújtott. Jók voltak még Tátrai, Magda és Sárosi. Az olaszok közül Viani és Piola vált ki.

Erdemtelen vereség

Hungária—Venus 5:3 (2:2)

Háromszor is vezetett a román bajnokcsapat és a Hungária csak az utolsó tíz percben szerezte meg a győzelmet — bírói segítség nélkül

Bodola az ideális középcsatár megtestesítője

Budapestről jelentik: Szombaton délután mintegy 8 ezer néző jelenlétében játszották le a nagy érdeklődéssel várt Hungária—Venus mérkőzést. Erre az alkalomra mintegy 600 szurkoló utazott fel a Venussal a magyar fővárosba.

A találkozó jó sportot, szép, izgalmas és változatos küzdelmet hozott s végül is a Hungária kétfős győzelmet aratott. Győzelmét azonban inkább szerencséjének és hibás bírói ítéletnek lehet tulajdonítani.

Hungária: Szabó — Kiss, Biró — Négyesi, Turay, Sebes — Sas, Horváth II., Cseh, Dudás, Titkos.

Venus: Jordachescu — Sfera, Albu — Barbulescu, Feraru, Gorgorin — Gruin, Ploesteanu, Bodola, P. Valcov, Ene.

KÉTSZER IS VEZETÉST SZEREZ A VENUS.

A Hungária Müller és Kardos helyén tartalékosan állt felt, ezért kellett Dudást előrehozni balösszekötőbe.

A Hungária kezd, de a Venus rögtön veszélyesen rohamoz s már a 2. percben eredményt is ér el. Bodola kiugrik a védők között s bombalövése Szabó kezéről a hálóba pattan (0:1). Két percre rá egyenlít a Hungária. Sfera elvétí a labdát s Cseh Matyi nem hibáz (1:1). Változatos a küzdelem, nagy az iram. Bodola minden megmozdulása veszedelmes. Bíró gánccsal akasztja, de a bíró sipja néma marad (Tiszta 11-es volt). Főlényt harcol ki a Hungária, de a gyors Venus lefutások sokkal többet ígérnek. Bodola remek helyzetbe kerül, de lyukat rug, majd Gruin közeleli lövését védi Szabó. A 27. percben Bodola és Valcov törnek előre, Szabó kiszalad a kapuból,

a keresztező Szabó beéri őket, hazaadással igyekszik tisztázni és a tulmagasra sikerült ívelt labda a kapujából már kifelé indult Szabó feje fölött a balsarokba hull (1:2). Gól után elkeseredetten ostromol a Hungária és a 42. percben újból egyenlít Dudás 14 méterről küldött sarkos lövésével.

Szünetben a Hungária öltözőben Schaffer biztatja a fiukat. A Venus tanyáján elégedetlenség honol. Schlosser Imre látogat be, gratulál Bodolának:

— Remekül játszanak, igazán élvezet nézni.

JOGTALAN 11-ES DÜNTÖTTE EL A MÉRKŐZÉS SORSÁT.

A második féldőben Horváth II. helyett Vidor, az MTK fiatal csatára játszik. Kezdetben a Hungária támad és Jordachescunak alkalma van képességeit bebizonyítani. A 8. percben Bodola otthagya az egész védelmet, végül azonban gyertyát rug. A Hungáriának nincs szerencséje kapu előtt. Előbb Dudás feje, utóbb Cseh lövése kapufát talál. A 30. percben Gruin leszalad, beadását Bodola kapja, átjátssa Négyesit és közelről a balsarokba vágja a labdát (2:3). Három perc múlva egyenlítenek a kék-fehérek. Dudás és Cseh átmege a Venus védelmen, Cseh tiszta helyzetbe kerül és közelről véghetetlen gólt lő (3:3). Nagy küzdelem indul meg a győztes góllért. Cseh kitör, zavarják, a játékvezető indokolatlanul 11-est ítél, amit Cseh a felső sarokba helyez (4:3). Elkeseredetten ostromol a Venus, de nem sikerül az egyenlítés, sőt a 45. percben Sas ivelése a hálóba hull (5:3).

Szögletarány 5:4 (2:2) a Venus javára.

Elsőrangú futballt játszott a Venus

A mérkőzést tehát a Hungária nyerte meg, bár a döntetlen eredmény lett volna az igazságosabb. A mutatott játék alapján a Venus legalább is egyenlőrangú ellenfél volt, de a szerencse az utolsó 10 percben ellene fordult. Nagy szerepe van a vereségben Ujvári játékvezetőnek is, aki jogtalanul megítélte 11-esével eldöntötte a mérkőzés sorsát.

Lássuk, mit ír a mérkőzésről a Budapesten megjelenő „Nemzeti Sport”.

ELBIZAKODÁSÁRA KÖNNYEN RÁFIZETHETETT VOLNA A HUNGÁRIA

A Hungária csapatát nagyon meglepte a játék elején az az iram és az a nagyszerű lendület, amelyet a Venus csapata mutatott be. Csak egy idő elteltével jött rá a Hungária, hogy bizony nem veheti sétának ezt a mérkőzést. A Venus megszerezte a vezetést és még egy két gólt is rughatott volna az első negyedórában. A Venus valósággal rákényszerítette a Hungáriát arra, hogy nagyobb erőbedobással küzdjön és még így is vezetett a Venus a második féldő 30. percében.

A Hungária csapatában sok taktikai hiba és feltűnő sok technikai hiányosság mutatkozott meg, amelyre egyedül nem mentesség a csapat tartalékos volta. Amikor látták, hogy ilyen csatárok ellen nem lehet mókázni, Négyesit hátrább rendelték, aki ettől kezdve majdnem végig harmadik hátvédet játszott. Sokszor csak a lesreálló taktika mentette meg a Hungáriát nagyobb veszedelmektől. A szünet után félórásig kétségkívül többet támadott a Hungária és támadásai között voltak nagyon szépek is. Legjobbjai Szabó, Biró, Turay, Négyesi, Cseh és a fiatal Vidor.

BODOLA A VENUS CSILLAGA.

A bucaresti csapat élvezetes és jó futballt játszott. Hallatlanul gyors a csapat minden tagja, küzdőképességük elsőrangú. Egyéni képességekben sem maradnak hátra a csapat tagjai a középeurópai élgárda játékosai mögött. A védelemben Sfera a legjobb ember, de jól helyezkedik, határozott és nagyszerűen rug mind a két hátvéd. Jordachescu tehetséges kapus, aki bravurokra is képes. A fedezetsorban játszott a csapat egyik oszlopa, Feraru. Jól szerel és nagyszerű labdákkal dobja előre a szárnyakat. A

szélső fedezetek inkább szorgalmukkal tűntek föl. Bodola nagy futballista. Megvan benne minden tulajdonság, amely az ideális modern középcsatárt jelenti. Egy ízben a gyors Kissen 20 méteres távolságon másfél métert hozott és az övé maradt a labda. A szélsők gyorsak, jól húznak kapura. Ploesteanu jól építő csatár. Valcov és Gavrilescu is komoly képességű futballista.

NYILATKOZATOK.

Schaffer Alfréd, a Hungária edzője: Hat nap alatt három mérkőzést játszott a csapat, ezt figyelembe véve, elégedett vagyok.

Kisfalvi István dr főtitkár: Reális a győzelem, főként, ha tekintetbe vesszük a csapat tartalékos voltát.

Eladescu elnök: Ilyen játékvezetés után nincsen véleményem a mérkőzésről.

Jánossy Béla, a Venus edzője: Jó mérkőzés lett volna, ha a játékvezető nem rontotta volna el ténykedésével. A csapat különben sem volt rendezhen.

Bodola: Rettenetes volt a bíraskodás.

Albu: A Hungária nem érdemelte meg a győzelmet.

Senkey Imre, a Goldberger SE edzője: Bodola remek! Megtestesítője a modern középcsatár típusnak.

Mandik Béla, az amatőr válogató bizottság tagja: Ennek a Bodolának helyet tudnék „szorítani” az amatőr válogatásban.

Külföldi sporteredmények

Jugoszlávia

A Nemzeti Ligában: Belgrad: BSK—Jugoszlávia 3:0 (3:0). — Jedinstvo—BASK 1:0 (0:0). Zágráb: Gradjanski—HASK 2:2 (1:2). Split: Hajduk—Konkordia 4:2 (2:1). Ljubljana: Ljubljana SK—Slávia (Sarejevo) 2:1 (2:0).

Csehszlovákia

Viktoria Pilsen—Sparta 0:2 (0:0). Klado—Bratislava 1:0 (1:0). Nachod—Sl. Ostava 3:1 (3:1). Prostějov—Slavia 1:3 (1:1). Viktoria Zsiekov—Zsidenice 0:1 (0:1). SK Pilsen—Pardubice 3:3 (1:3).

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogadalmások, a szerzetes-előjárók és lelki vezetőik számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniuk kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos utmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszkétikus és kormányzati szempontból. Egyetlen ilyen mű magyar nyelven. Betűrendes tárgymutatója könnyen eligazít használatában.

Ara: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyosztályunknál.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Különféle

Közörrüllessünk

ifj. Kelemen közörrüllessünk, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok).

Adás-vétel

Eladó butorok

Pohárszék, íróasztal, komoda, kis szekrény, székek, éjjeli szekrények, 7 fiókos szekrény. Megtekinthető: Oradea, Str. Ciorogariu No. 30.

Diák egyenruha

eladó. Cserépkályhát veszek. Oradea, Str. Pavel 17. szám.

Eladó

egy jó karban lévő sőtétkék tavaszi és téli kabát 8-11 éves lányoknak. Oradea, Str. Tic-hindeal 18-a.

Jókarban

levő cserépkályhát megveszek. Cím: Muhics, Oradea, Str. Bratianu No. 27.

Alkalmazás

Megbízható bejárónó azonnali belépéssel, a délelőtti órákra felvéte-tik. Oradea, Str. Sztaroveszky 3. alatt.

Elsőrendű

házivarrónót keresek. Cím a kiadóban.

Okl. óvónó

előkészítést vállal esetleg nevelőnőnek elmenne vidékre is. Tóth Magdolna, Oradea, Str. Ciorogariu 4. szám.

Lakás

Butorozott

2 szoba kiadó, fürdőszoba használattal. Oradea, Str. Academia 2-a.

Kiadó

2 szoba, nagy előszoba, konyha és mellékhelyiség, nov. 1-re. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23.

Butorozott szoba

különbejárattal szeptember 15-re kiadó. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó

kétszobas, udvart lakás, Oradea, Str. Bratianu 61. alatt.

Kiadó

a városi strand mellett 2 szobas, kertes lakás. Oradea, Str. Ciorogariu 11.

Iskolás leánykát

teljes ellátással felvevünk. Leányiskolához közel. Oradea, Str. Jon Ghica 13. szám.

Kiadó

modern 3 szobas, komfortos magánlakás, Oradea, Str. Moldova 41. Barmikor beköltözhető. Ertekezés Ep. Pavel 9. szám.

Központban

4 szobas lakás szeptember 15-re és egy egy-szobas, konyhas lakás azonnal kiadó. Oradea, I. G. Duca 23.

Kiadó

kertes házban 3 szobas, fürdőszobas lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciorogariu 38. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 4